

Független Újság

politikai napilap

Franciaország szembeszáll az erőszakkal és fenyegetésekkel

Sohasem ígértem — de mindig cselekedtem

— mondotta Vásáry István a Nyilastelepen

Megkezdődött az ellenzéki pártgyűlések sorozata

A Független Kisgazdapárt képviselőjelöltjei a csütörtöki nap folyamán mondták el első programbeszédjüket Debrecenben. A megjelenő képviselőjelölteket mindenütt a legnagyobb lelkesedés fogadta, ami ékes tanubizonyosága volt annak, hogy

Debrecen város polgársága ha-

Nagy siker az első programbeszédén

Az első gyűlést a Huszár Gál utcában tartották meg szépszámú közönség előtt.

Óry István földbirtokos üdvözölte a megjelenteket és megnyitotta az ülést.

— Nehéz időket élünk — mondotta — s

kétszeresen is meg kell gondolni, hogy az elkövetkező napokban a választópolgárság milyen véleményt alkosson.

De Debrecen közönsége el tudja bírálni, hogy kire adja szavazatát, kit küldjön érdekei képviseletére a parlamentbe. Olyan nehéz ma a gazdasági helyzet, olyan mélyen érint minden embert, hogy

ilyen időkben nem lehet közömbös senki számára, kiket állítunk a posztokra. Olyan embert kell oda állítani, aki azt be is tudja tölteni s érdekeinek képviseletét kipróbált képességével, fajtája izzó szeretetével fogja ellátni.

Mi megtaláltuk erre a posztra a megfelelő embert

dr. Vásáry István személyében, (éljenzés) aki már bebizonyította Debrecenben, hogy mire képes a polgárságot. Az ő polgármestersége alatt Debrecen külsőségei is épültek.

Ismerjük rátermettségét, puritán becsületességét s ezek ismeretében nyugodt lélekkel mondhatjuk:

Debrecen érdeke kívánja, hogy

talmas tömegekben a Független Kisgazdapárt és Vásáry István mögött áll.

A programbeszéd felülemelkedtek a választási kortézia fogásain, ígérek helyett komoly programot tartalmaztak, olyan programot, amely kisémberekért küzd

és amelynek megvalósítása első sorban Debrecen érdeke. Arról

az új szellemről szölk a gyűlések, amely a kisgazdapárt régi hagyományos célkitűzéseivel karöltve innen, Debrecenből kíván elindulni hódító útjára.

Vásáry Istvánt megválasszuk képviselőnké,

mert ahogy az ő polgármestersége alatt mindenki érdeke képviseelve volt, ha most bizalmunkból a képviselőházba bejut, hasonlóképpen

Vásáry István nagy beszéde

A képviselői programbeszéd alkalmával rendszeren az szokott történni, hogy

a képviselőjelölt és választóközönsége szinte először találkoznak egymással, ott ismeri meg a választóközönség azt, akit képviselőjelöltül valahonnan kiküldtek hozzá.

(Igaz! Ugy van!) Nekünk más a helyzetünk. Mi évtizedek óta ismerjük egymást, a választóközönség is engem, én is Debrecen polgárait. Nekem tehát tulajdonképpen nem is volna szükségem arra, hogy képviselőjelölti programbeszédet tartsak. S mondhatom választópolgártársaimnak, hogy az én programom nem is új,

amikért én — arra az esetre, ha bizalmukkal megtisztelve, ennek a városnak képviselőjévé lehetek — dolgozni akarok azokat minden választópolgártársam elolvashatja azokban a beszédekben, amelyeket közhivatalnokai működésem idején tartottam. Én a meggyőződésemet nem változtattam,

amiket most újabban mint refor-

szívén fogja viselni Debrecen egyetemes érdekeit.

Nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Vásáry István emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

Vásáry István nagy beszéde

makat hirdetnek, azokról én már régen beszéltem s azokat mint a nemzet boldogulásának előfeltételeit már évekkkel ezelőtt megjelöltem.

Sokszor nem is szívesen vettem tőlem ezeket feletteseim,

de én sohasem voltam olyan természetű, hogy felfelé hajlongjak, lefelé kiméltlen légyek, (éljenzés, úgy van) én inkább lefelé voltam engedelmis és megértő a nebez helyzetben levőkkel szemben s

felfelé mondtam meg a küzdő emberek bajait teljes nyíltsággal és őszinteséggel még akkor is, ha azt nem vették mindig jónéven tőlem.

(Éljenzés.) Én itt éitem és itt dolgoztam Önök előtt. Sohasem ígértem, hanem ígért nélkül cselekedtem. S ha nem tudtam többet elérni, mint amit elértem, annak részben az is volt az oka és magyarázata, hogy mindig számba kellett venni azt, mennyi az a teher, amit a város lakossága elbírhathat. (Taps.) Munkám eredménye nyitva áll mindenki előtt, azokat eltakarni, elfedni senki elől nem

lehet. (Ugy van.) Hiszen mutogatják is azoknak, akik idegenből jöttek a várost megtekinteni. De mondhatom Önöknek, nem az ad nekem melegegedést és lelki nyugalmat, hogy a strandfürdőt, a Tisza István teret és más eféla létesítményeket hagyott maga után az a közgyűlés, amelynek vezetője voltam, hanem az, hogy az a közgyűlés, amelynek élén én állottam mint polgármester, hagyta maga után túlnyomó többséget azoknak a szociális intézményeknek, amelyek ebben a városban működnek. (Zajos taps, éljenzés.)

Tudom nagyon jól, hogy minden igényt kielégíteni nem lehetett a múltban

s ha nem lehet jelenleg sem, az nem is mindig a vezetők jószándékának hiányát mutatja, de mondhatom azt, hogy

aki dolgozni akart, aki munkáért jelentkezett, annak módjában állott munkájával megkeresni ami a maga és családja fenntartására szükséges volt.

Mert nekem az volt a felfogásom, hogy népkonyhán csak gyermekeket és elesett munkaképteleneket lehet segélyezni (zajos heyeslés), de munkaképes ember énézetének sérelme nélkül könyöradományokat nem fogadhat el! (Taps.) Ezért követtem el mindent, hogy még nagy anyagi aldozatok dacára is,

mindenki a keze munkájából élhessen és kereshesse meg mindennapi szükségletét.

— Néhány esztendő óta bőséggel állott idő rendelkezésemre, hogy a város különböző részein járkálva, megfigyeléseket tehessek. És tettem ezt különösen azért is, mert számtalanszor hallottam és olvastam bizonyos oldal részéről, hogy az én városvezetésem idején milyen érzéketlenek voltunk éppen a külsőségen lakók igényeivel

Debreceni polgár! Ird alá a Független Kisgazdapárt ajánlási íveit Hadházy Zsigmond közjegyzőnél Piac uccai irodájában

szemben. (Nem igaz.) Mondhatom, én lennék a legboldogabb és én hajtanám meg először az elismerés zászlaját azzal szemben, akit megillet, ha nem azt kellett volna látnem, hogy mindenütt csak annyi van és az van, amit mi hagyunk, miat munkánk eredményét. (Ez igaz.) Azt láttam, hogy még mindig azon a több mint ötven kilométer hosszúságú járdán járnak, amit mi készítettünk, hogy az ivóvizet abból a több mint negyven közkútból veszik, amit a régebbi közgyűlés csináltatott, hogy az iskoláknak és óvodáknak a száma nem igen szaporodott azóta.

Pedig semmivel sem áll kevesebb anyagi lehetőség rendelkezésre, mint állott a múltban, csak egy az, ami mindenesetre kevesebb, a szeretet és a békeesség, egymás testvéries megértése, egymás jószándékának megbecsülése és minden rendelkezésre álló erőnek az együttes munka céljára felhasználása.

(Viharos éljenzés.)
Elovestam Teleki Pál miniszterelnök úrnak legutóbbi beszédét. Semmi kétségem benne, hogy a legjobb szándék és elhatározás vezet minden eselekményét.
Nem abban van közöttünk a

Nem a hatalom, hanem a polgárság képviselőit kell megválasztani

A nagy tapsal fogadott beszéd után dr Hódy Béla emelkedett szólásra.

Hódy Béla arra mutatott rá, hogy a debreceni választópolgárság hosszú idő óta ahhoz van szoktatva, hogy meghallgatják a jelöltek, megadják a legszebb megbízást a képviselőnek s azután nem szólnak hozzájuk többet, mert

ha el akarják mondani panaszait, kéréseit, nem tudnak hozzájutni a képviselőkhöz. Ez mindig így volt és így is lesz, ha olyan valakit választanak meg, aki a hatalmat képviseli és nem a választó polgárságot.

Ezért kell olyan képviselőt választani, mint Vásáry István, aki

Az ipartestületi alelnök beszéde

Ezután Szendrei Sándor ipartestületi alelnök, pótképviselője emelkedett szólásra:

— Eljöttünk — mondotta, — hogy a polgárság támogatását kérjük Debrecen méltó képviselőinek megválasztására. Talán azzal a kérdéssel fordulhatnánk hozzá, hogyan lehetséges, hogy én, aki két cikluson át a törvényhatóságban szemben álltam Vásáry Istvánnal és állandó kritikát gyakoroltam felette, most mellette állok ki. De éppen ezen kritikák közben meggyőződtem arról, hogy

Vásáry Istvánban mindenkor meg volt a jóakarát arra, hogy meghallgassa az egészséges kritikát, leszűrje annak tanulságait és leüljön velünk tárgyalni, hogy mindazt, ami a kritikában elhangzott, a gazdasági életben lehetőleg megvalósítsa.

Megfontolt szándékkal álltam Vásáry István mellé, mert én, aki régi idők óta a függetlenségi eszmék harcosa vagyok és ma is ren-

különség, hogy mi ne akarunk a reformokat (úgy van), hiszen régóta hangoztatjuk, s azok nagyrészt polgármesteri minőségben tartott nem egy beszédemben követeltem, hanem egyben van különbség közöttünk és a mostani politikai rendszer között és ez a polgári szabadság kérdése.

En magamra is drágának tartottam a szabadság és függetlenség érzetét és tudatát és ezért áldozathozatalra is kész voltam. Így megbecsülöm és értékelem másoknak a polgári jogait és szabadságát is és a mások szabadságáért és jogaiért, a mások igazságáért is kész leszek minden áldozatra.

(Zajos taps.)
Ha Debrecen választópolgársága engem tüntet ki bizalmával, bármilyen nagy tiszteltetés is a közszerint, én

előttem azt jelenti, hogy Debrecen város közönsége engem szolgálatba kíván állítani és én mást nem ígerek, mint hogy ezt a szolgálatot hűségesen és becsülettel fogom teljesíteni.

A közönség kitörő lelkesedéssel éljenezte sokáig a népszerű jelöltet.

hez mindig elmehetünk, aki közöttünk él számon kérhetjük tőle, mit csinált érdekünkben.

Ez a legfőbb szempont a választások előtt, hogy olyan képviselőt válasszunk magunknak, aki ha megkapja a megbízását, azután sem megy el, hogy többet ne is lássuk.

Debrecen sok problémája vár orvoslásra. Nyomorúság, munkanélküliség, súlyos adóteher, külsőség-rendezés, mind olyan igények, melyek megvalósításra váruak. És ezeknek megvalósítását csak Vásáry Istvánnak a parlamentbe juttatásával remélhetjük.

díthetetlenül ezek mellett az eszmék mellett állok,

Vásáry Istvánban látom azt, aki Debrecen jogos érdekeit képviselni méltó lesz. Mert szükség van egy olyan gerinces emberre, aki meggyőződését semmiféle félelmettel, vagy a hatalom reá parancsolásával szemben sem adja fel.

— Vásáry István azt mondotta, hogy mióta elment a polgármesteri székből, azóta nem történt semmi változás. En, sajnos, sok változást látok azóta. En hiszem, hogy Debrecen polgársága megbizonyítja e választáson, hogy

meghurecolhattak ugyan egy embert az igazságért, mert a nép érdekeiért elszántan kiállt és nem hajlott meg, de a nép mellette maradt.

Vásáry István bátran fog kiállni a parlamentben is az igazság mellett, ismeri Debrecen kívánságait és azokért megharcolja a törvényhozás házában is a maga harca-

Nagy lelkesedéssel fogadták a homokkertiak a jelölt beszédét, majd id. Szigethy Gyula szólalt fel. Id. Szigethy Gyula hangoztatta, hogy a Magyar Elet Pártja követel az uccai plakátokon igazságot adó reformot, de ha követel, vajjon miért nem változtatott meg már idáig. A jóakarát talán meg volt hozzá, de a tehetség hiányzott, mert

ha meg lett volna a tehetség, most nem kellett volna tele ragasztani Debrecen plakátokkal, amelyekben ígérnek, hanem plakátokkal, amelyek be-számolnak.

A város polgárságának kötelessége beküldeni a parlamentbe Vásáry Istvánt.

A gyűlés résztvevői még elbeszélgettek a jelöltekkel, majd arról tovább mentek, hogy megtartsák második gyűlésüket, ugyancsak a Nyilastelepen, a Keresztessi uccában.

A második gyűlés

Óry István elnöki megnyitóját után Vásáry István szólalt fel. Ugyanazzal az őszinteséggel, ugyanazzal a bátorsággal, ugyanolyan gondolatkörben fejtegette a magyar életnek, különösen pedig Debrecennek a problémáit. Az emberek itt is nagy tetszéssel fogadták Vásáry István programbeszédét.

Ezután Szendrei Sándor vette át a szót.
Szendrei Sándor ipartestületi alelnök kifejtette beszédében, hogy maga is munkás ember lévén nyugodtan mondhatja, régi vágy teljesedik általa, hogy Vásáry Istvánt megnyerték képviselőjelöltiségre. Régi vágy, hogy a kis-és középosztály a maga köréből ki-nőtt embert küldjön fel a törvényhozásba. Vásáry Istvánt tudása élére állította a várcsnak s ott beigazolta, hogy

képességei által meg tudta teremteni azt a jólétet s munká-alkalmat, amit akkor a gazdasági élet lehetővé tett.

En — mondotta Szendrei Sándor, — aki két cikluson keresztül a városi törvényhatóságban kritikát is gyakoroltam Vásáry István felett, meggyőződtem, hogy számára a kritika nem pusztában elhangzó szó volt. Vásáry Istvánt mi, debreceniek mindig itt találjuk magunk között, állandóan tudunk vele érintkezni, meg tudjuk vele beszélni bajainkat. Számon tudjuk kérni tőle, hogy mit tett Debrecen lakosságának érdekében. A múltban annyi csalódás érte a debreceni polgárságot, hogy bizalmatlanná vált mindenkiel szemben, de a múltnak tanúsága intő példa kell, hogy legyen a város polgársága számára, hogy fogjon össze, döntse le a választalakat, nem szabad, hogy ok legyen ezen sok csalódás arra, hogy a közömbösségbe menjenek az emberek és engedjük, hogy a szabadságot megcsufoló tovább uralmon legyen. Vásáry Istvánt kötelességünk oda emelni, ahol helye van, ahová képességei predestinálják, eljuttatni a magyar törvényhozás házába, hogy az emberi szabadság és jólét megteremtésének munkálkodása mellett Debrecen érdekei végre méltó képviselőt találjanak.

Minden szülő kötelessége, hogy gyermeke törekvésében a tehetségéhez képest elhelyezkedésbe juttassa. Vásáry István a mi gyermekünk, segítsük őt a képviselőiségre,

Ma a Homokkertben beszél Vásáry István

A kisgazdapárt most már napról napra gyűléseket tart a külsőségi körzetekben.

gasztani Debrecen plakátokkal, amelyekben ígérnek, hanem plakátokkal, amelyek be-számolnak.

A város polgárságának kötelessége beküldeni a parlamentbe Vásáry Istvánt.

A gyűlés résztvevői még elbeszélgettek a jelöltekkel, majd arról tovább mentek, hogy megtartsák második gyűlésüket, ugyancsak a Nyilastelepen, a Keresztessi uccában.

hogy teljesíthesse és értékesíthesse tudását országunk, nemzetünk javára.

Szendrei Sándor beszéde után Hódy Béla beszélt.
Dr Hódy Béla beszédében kifejtette, hogy a gyűlés legfőbb céljait tekintve tisztázni, hogy miért van a választó közönségnek szavazati joga, hogyan kell az elne, hogy maga, a város és polgársárai iránt kötelességgel hűségesen teljesítse.

— Azért van szavazati joga a debreceni polgárnak — mondotta Hódy Béla dr —, hogy a saját érdeket legalkalmasabb szószólóját kiválassza s az arra alkalmas embert küldje képviselőül a parlamentbe. Debrecen polgársága az utóbbi időben nem volt képviselve,

mert az olyan ember, akit a hatalom jelölt ki, hogy minket képviseljen, soha sem minket képviselt a hatalom, a kormány előtt, hanem a hatalmat képviselte előttünk. En, mikor Vásáry István mellé állottam, s ott elgondolás vezetett, hogy

benne a legalkalmasabb egyéniséget találtuk meg képviselőül, — mert neki nem kell ezután megtanulnia mik Debrecen igényei, követelései, akaratai, itt született, itt élt közöttünk. Mi hármán, Vásáry István, Óry István és én mindnyájan debreceni születésű polgárok vagyunk, akiknek szülei a debreceni temetőben vannak eltemetve,

akik itt éltük le életünket, abból a célból állottunk össze, hogy olyan képviselőt hozzunk be a parlamentbe Debrecennek, aki itt van és itt is marad, akit számonkérhetünk, hogy mit csinált Debrecen érdekében. Az utóbbi időben hozzá voltunk szokva, hogy a kormány részére választottuk képviselőnket, akit azután nem is volt időnk megtanítani bajaink ismertetésére, mert sohasem talál-tuk közöttünk.

Vásáry István tudja feladatát és teljesíteni fogja azt.

Minden város polgársága rá van utalva, hogy most a nagy tülekedések idején ott álljon szószólója a kérésével.

Akinek nincs ott a képviselője, az lemarad, amikor az ígéretek beváltására kerül a sor. Ezt ne felejtsek el, ezt hirdessék, vallják Debrecen polgárai s teljesítsék a várossal szemben való kötelességüket, küldjék be Vásáry Istvánt a parlamentbe a város boldogulása érdekében.

A nagyszerű gyűlés id. Szigethy Gyula felszólalásával zárult be.

Ma, pénteken délután 4 órakor Budai Ezzásias ucca 59. szám alatt mondanak a párt jelöltjei

A vas
négy he

Ujság-Hajdúföld, Debreceni hivatalos számaiban a törvényen, a választás, a választás

A »De a kormány naplos napra újra újra a választás tisztaságát, hogy a k

A kisgazdapárt rehaladását, de van azonnal fel-lap felhatalm-cikkirója ellen. A végletekig minden törvényértés megtorolt. Biz az, amikor a vá-

francia zenetét elnök Francia

11. Lebrun elnök intézte a törvényho-

A szábadás tisztel hogy nemz érdek anny orszá

sta Lebrun kortár-tézeti üzenetét, majd teket mondotta:

a filmszínház
BITIN
7. 9-kor! Híradó!

programbeszédet.

A vasárnapi napon a tanyán négy helyen beszélnek a kisgazda

jelöltek, továbbá gyűlést tart a párt a Téglavetőben és a Vargakertben, hétfőn a Homokkertben és a Boldogkertben, kedden a Csapó-

kertben és Kerektelepen. Csütörtökön pedig az Arany Bikában nagygyűlés lesz.

Vásáry István bűnvádi feljelentése a Debreczeni Ujság-Hajdúföld ellen

A »Debreczeni Ujság-Hajdúföld«, a kormánypárt debreceni hivatalos napilapja csütörtöki számában újra túltette magát a törvényen. A választójogi törvény a választás tisztaságának érdekében elrendelte, hogy az ellenjelölt, illetve általa

a képviselőjelöltek személyét öcsárolni nem szabad.

A kormánylap tehetetlen mérgében már

személyes támadással akarta megállítani a kisgazdapárt nagyszerű előrehaladását, de dr. Vásáry István azonnal feljelentést tett a lap félhomályba burkolózó cikkirója ellen.

A kisgazdapárt a véletlekig megtartja a törvénynek minden betűjét, de minden törvénytörést megtorol, illetve megtorolt. Bizony furcsa is az, amikor a vá-

lasztójog törvényhozóinak hivatalos lapja

nem ismeri, vagy nem akarja ismerni a törvényt.

A nánási kerület gyűlései

A hajdúnánási kerületben teljes erővel folyik a választás előkészítése. — Berkó Gyula, a kisgazdapárt jelöltje mindenütt megkérte a gyűlésekre az engedélyt. Hajdúnánáson Mátyás király ucca 9. szám alatt, dr. Gulyás Imre pártelnök lakása mellett tartja meg a kisgazdapárt gyűlését a vasárnapi napon délután fél 4 órakor. Balmazújvárosban ugyancsak vasárnap, azonban

délután fél 11 órakor a községháza udvarán lesz gyűlés.

A hajdúnánási gazdaréteg és a kerület egész gazdatársadalma teljes egészében Berkó Gyula mögött áll. Berkó Géza, aki csak nehezen jutott be a kormánypárt hivatalos listájára, igen kevéssé tiltással veszi fel a harcot az egyre jobban és tökéletesebben dolgozó kisgazda szervezettel szemben.

Makray Lajos kilépett a kereszténypartból

A magyar politikai élet egyik legérdekesebb eseménye Makray Lajos kilépése a kereszténypartból. A pap-képviselő a jelölések miatt szembekerült pártjával és ezért határozta el kilépését. Mak-

ray Lajos kilépése csak folytatása annak a bomlási folyamatnak, amely már az Imrédyvel kötött paktum idején indult meg. Fr. Edrich István és barátainak kilépésével.

DALADIER:

A csodálat érzésével fogadta a francia nép Rooseveit elnök üzenetét

Lebrun elnök Franciaország áldozatkészségéről

Páris, május 11. Lebrun elnök az alábbi üzenetet intézte a törvényhozás két kamarájához:

— A nemzetgyűlésnek őszinte köszönetet mondok ezért a rám ruházott tisztségért és ígérem, hogy minden erőmmel igyekezni fogok méltónak maradni a bízalomra.

A jövő bizonytalan, a világra nehezedik a nyugtalanság, mint arra a közelmúltban egy nagy férfúnak az óceán túlsó partjáról érkező szavai figyelmeztettek bennünket.

A szabad, békés, más nemzetek szabadságát, valamint a szerződéseket tiszteletben tartó népek kötelessége az, hogy küzdjenek és összefogjanak a nemzetközi jog szabályainak védelme érdekében, amelyeknek megőrzéséért annyi ember harcolt és szenvedett.

— Ebben az összefogásban Franciaország el akarja foglalni a maga he-

lyét és fenntartás nélkül becsületesen akar együttműködni.

Franciaország továbbra is őszintén és lelkesen óhajítja a békét és saját határain belül nyugodtan akar tovább dolgozni a társadalmi haladás művén.

— De senki sem kételkedhet abban, hogy Franciaország rendíthetetlen elkötelezettséggel, hozzá méltó erővel támasztja alá jogait. — Nincs olyan áldozat, amelyet Franciaország sorsába vetett bizalommal ne volna kész evégből meghozni.

Fenti tényezőkből merített reménységgel fogom tovább folytatni munkásságomat, nyugodtan, önértettel, bizalomteljesen és mint a francia köztársaság odaadó fia, állandóan azon leszek, hogy híven szolgáljam a hazát és a köztársaságot egyaránt.

amelyek egymással szembe állítják a népeket, a békés együttműködés eszközeivel, avagy az erőszak eszközeivel fogják-e megoldani.

— Azok a nemzetek, amelyek leginkább ragaszkodnak a szabad együttműködés módszeréhez, kötelesek arra, hogy szükség esetén szilárdságot és éberséget sebezzenek szembe a fenyegetésekkel.

Ez Franciaország elgondolása és ez Franciaország akarata.

Ez az elgondolás és ez az akarat sugalmazza a francia kormány cselekvését.

Franciaország nem ismeri a gyűlöletet.

Őszinte rokonszenvet érez minden nép iránt és egyébként is hosszú tapasztalat alapján tudja, hogy

„Szembeszállunk az erőszakkal és a fenyegetésekkel”

— Teljes egyetértésben mindazokkal a népekkel, amelyek becsületben akarnak tovább élni,

eltökéltén szembeszállunk az erőszakkal és fenyegetésekkel.

A nemzet védelme katonai intézkedéseket tett szükségessé; ezeket az intézkedéseket meghoztuk. Nem gondoltunk arra, hogy ezeket az intézkedéseket megszüntessük, inkább fokozni fogjuk azokat, ha határainkon túl bizonyos nagyméretű mozgósítási intézkedések továbbra is érvényben maradnak. A honvédelem emellett pénzügyi, gazdasági és társadalmi rendszabályokat tesz szükségessé. Csúpan 1939-ben több, mint 5 milliárd frankot kellett a honvédelem céljaira fordítani. Elkerülhetetlen volt tehát, hogy a francia polgároktól újból súlyos áldozatokat ne kérjünk. Felszereltük a nemzet termelőit, megnöveltük kivitelünket, kifejlesztettük a munka összes tényezőinek együttműködését.

Készen állunk arra, hogy az igaz-

a háború nem oldja meg a jelenlegi kérdéseket.

A népek jól tudják, hogy Franciaország senkit sem fenyeget és mindenki-vel együttműködést óhajít. Politikánk kizárólag arra törekszik, hogy az embereket és népeket a béke védelmében egyesítse.

— Ezek az eszmék sugallmazzák azokat a tárgyalásokat, amelyeket néhány hét óta kezdeményeztünk, vagy amelyekben néhány hét óta résztvettünk.

Nagybriánia és Franciaország szolidaritása ma szorosabb és bizalomteljesebb, mint valaha.

Ez az együttműködés alkotja továbbra is a francia külpolitikának alapjait.

— A francia nép a csodálat érzésével vette tudomásul Rooseveit elnöknek a világhoz intézett üzenetét. Romániával közölték, hogy amennyiben támadás érné, azonnal segítségére sietnének. Hasonlóképpen Görögországot is biztosítottuk azonnali segélynyújtásunkról megtámadtatása esetén. A lengyel nemzettel egyetértésben meghoztuk mindazokat az intézkedéseket, amelyek szövetségi szerződésünk azonnali és hosszabb alkalmazása céljából szükségesek.

Törökországgal garancia egyezmény megkötésén tárgyalunk. Ugy véljük, végül, hogy Szovjetországnak a kölcsönös segélynyújtás közös művében való részvétele igen kívánatos. Ha Szovjetországgal és Franciaországgal között még bizonyos nézeteltérések állanak is fenn, a kérdések lényegét illetően már a tárgyalások elején létrejött a megegyezés. Ennek lényege abban áll, hogy

a béke fensőbb érdekeit kölcsönös cselekvéssel kell megóvni.

— Szükséges-e hozzáfűznöm, hogy ennek a diplomáciai műnek egyetlen célja a népek szabadságának és függetlenségének biztosítása. A jogok tiszteletben tartásán nyugvó békét akarunk.

Az erőszak és fenyegetés Európát katasztrófához vezette.

Daladier nagy beszéde

Páris, május 11. A Ház ülése csütörtökön félnégykor zsúfolt karzatok előtt kezdődött. Daladier miniszterelnök felolvasta Lebrun köztársasági elnöknek a törvényhozás két kamarájához intézett üzenetét, majd többek között ezeket mondta:

— Franciaország ma nagy munkaműhely, amelyben az emberek milliói dolgoznak szüntelenül a honvédelem érdekében. Kötelességünk az, hogy kizárólag a hazára gondoljunk. Európa voltaképpen egyetlen kérdés előtt áll: vajjon azokat az érdekellentéteket, —

Hungária filmszínház

Műsorunk: a

RASPUTIN a fekete cár

Harry Baur művészi alakításával

Több mint film — történelmi élmény!!!

Siessen megnézni!

Ma: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Az Apollóban

Ma: minden idők legbájosabb színes filmsodája:

Hófehérke és a 7 törpe

Walt Disney utólréhetetlen remekműve!

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Chamberlain érdekes kijelentése Európa biztonságáról és Németország szomszédairól

London, május 11. Chamberlain miniszterelnök a londoni Albert-hallban tartott női konzervatív nagygyűlésen beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az 1938. év Anglia történetének emlékeztető ideje lesz. Erőnkben bizva, tiszta lelkiismerettel megtettünk és megteszünk mindent, amit az ember a béke fenntartásáért tehet.

Készek vagyunk bármikor meghallgatni mások nézetét, de nem vagyunk hajlandók parancsnak engedelmessé válni. Semmisen bírhat bennünket háború indítására, ha csak nem győződünk meg arról, hogy nem kerülhetjük el a háborút szabadságunk és jó hírünk feláldozása nélkül.

Németország eljárásai nem érintettek bennünket, szükségképpen mindaddig, amíg az általunk lefektetett korlátokon belül maradnak és kizárólag a németek érdekeinek előmozdítását célozzák, a nem német országok függetlenségének fenyegetése nélkül.

Csehország s Morvaország bekebelezése után azonban a többi ország kezdte kérdezni, hogy áll meg ez a folyamat és ezután természetesen Németország minden szomszédja fenyegetettnek érezte a biztonságát.

azt gyanítva, hogy olyan politikával állunk szemben, amelynek célja egyik államot a másik után elnyelni a világ felett uralkodni. Meglehet, hogy a nemzeti szocialista vezéreknek nincsenek ilyen szándékaik, ha ez így van, akkor a németeknek semmit sem kell tartani az angol politikától. Bizonyos német körök azt hiszik, hogy be akarjuk keríteni Németországot, Kijelentem, hogy

sohasem gondoltunk arra, hogy Németországot elszigeteljük, vagy Közép- és Délkelet-Európa kereskedelmének természetes és jogos fejlesztését akadályozzuk, még kevesebbet akarunk ellene csoportot alakítani, hogy háborút vívjunk ellene.

Minden ilyen feltevés a képzelet szüleménye. De másrészt nem vagyunk hajlandók tétlenül nézni, hogy egyik ország függetlenségét a másik után döntik romba. — Az ilyen törekvések a multban is ellenállásunkba ütköztek és miután addig nem lehet nyugalom és biztonság Európában, amíg a nemzetek nem győződnek meg arról, hogy nincsenek ilyen törekvések,

biztosítékokat adtunk Lengyelországnak, Görögországnak és Romániának s megbeszéléseket kezdtünk más országokkal, főként Oroszországgal és Törökországgal.

Komolyan reméljük és kívánjuk, hogy ezek a megbeszélések mielőbb sikerrel végződjenek és hozzájáruljanak a béke további körülbástyázásához.

Ami Hitler kancellárnak az angol-német tengerészeti szerződésre vonatkozó kijelentéseit illeti, a szerződés alapja Anglia tekintetében nem szűnt meg. Meg vagyok győződve, hogy

mindkét nép elvárja kormányától, hogy úgy intézzék egy-máséhoz való viszonyukat és

úgy vezessék ügyeiket, hogy sohasse vetődjék fel köztük a háború kérdése.

„Nem akarunk féktelen fegyverkezési versenyt”

A német kancellárnak azt a kijelentését, hogy kész velünk a tengerészeti kérdéssről tárgyalni, a leggondosabban mérlegeljük és kellő időben elküldjük válaszukat a német kormányának. — Sem a fegyverkezések körül, sem gazdasági téren nem akarunk Németországgal féktelen versenyt kezdeni. Nem vonakodnánk tárgyalást kezdeni az angol-német kölcsönös kereskedelem növeléséről és kölcsönös helyzetünk javításáról, ha félreérthetetlen jeleit látjuk annak a kívánságnak, hogy helyre akarják állítani a súlyosan megrendült bizalmat.

A miniszterelnök ezután nagyon

Közeledik az angol-orosz megegyezés

London, május 11. Halifax külügyminiszter ma ismét az angol-orosz tárgyalásokról tanácskozott az orosz nagykövettel. Az Evening Stan-

ard szerint a megbeszélések kielégítően folytak. Anglia és Oroszország megegyeztek az elvek körül.

dard szerint a megbeszélések kielégítően folytak. Anglia és Oroszország megegyeztek az elvek körül.

részletesen indokolta a kötelező katonai kiképzésről szóló törvényjavaslatot és többek között ezeket mondta: — Sokan úgy vélekednek, hogy az Európai veszély pontja ma Danzig. Lengyelországnak számos és határozott biztosítékai vannak. Örömmel látjuk a Lengyelország és Németország közötti ellentétek barátságos elintézését tárgyalás útján, de ha kísérlet tételnék a helyzet erőszakos megváltoztatására, Lengyelország függetlenségének fenyegetésével: elkerülhetetlen volna az általános világháború, amely Angliát is magával ragadná.

Orosz gazdasági delegáció utazik Berlinbe

Berlin, május 11. Nem cáfolják ugyan hivatalosan, de beavatott körökben mégsem adnak hitelt azoknak a külföldön terjesztett híreszteléseknek, hogy a Német-birodalom és Szovjet-Oroszország között diplomáciai úton közeledés készül, azonban illetékes körökben nem tagadják, hogy valószínűleg már legközelebb szovjet-orosz gazdasági szakértők jönnek Berlinbe, hogy a német ipar vezető ténylezőivel gazdasági kapcsolatokról tárgyaljanak.

Ezt sem erősítik meg hivatalos

helyen, mert úgy tudják, hogy a német birodalmi kormányának nincs szándékában a német-orosz kereskedelmi kapcsolatot azokon a kereteken túl bővíteni, amelyeket néhány hónappal ezelőtt a moszkvai tárgyalásokon megjelöltek.

Akkor a tárgyalásokat hivatalosan nem hagyták abba, csak szüneteltették és most szó van azoknak folytatásáról. Ettől a német-orosz légkör javulását remélik, valószínűleg politikai és katonai közeledésről azonban nincs szó.

A zsidó választók jelentkezési kötelezettsége

A városhaza épületében napok óta olyan nagy forgalom uralkodik, amilyenre a választó névjegyzék összeállítása óta még nem volt példa. Sorbaállnak az emberek és külön rendőrnök kell az irányítást végezni a központi választmány szobája előtt, ahol a zsidótörvény alá eső szavazók kísérik meg szavazójoguk megmentését.

Ugyanis a zsidótörvény végrehajtási rendelete szerint május 13-ig mindenkinek jelentkezni kell, aki a zsidótörvény 1. paragrafusának hatálya alá esik és be kell jelenteni zsidó voltát. Természetesen, hogy ez a rendelkezés csak a szavazó polgárookra vonatkozik.

Elesen el kell különítenünk a jelentkezést az igazolástól. Jelentkezni minden választópolgárnak kell és pedig a záros időpontig, május 13-án estig, mert ha nem jelenti be azt, hogy alá esik a zsidótörvény 1. paragrafusának, súlyosan megbüntetik.

Ezt a jelentkezést el lehet végezni ajánlott levélben is, vagy esetleg más módon írásban.

Azonban a bejelentéssel még nem nyeri meg az illető polgár

együttal azt a szavazatát, amit már egyszer megkapott. A bejelentés egyedül csak a büntető rendelkezések alól mentesít.

Aki szavazni is akar a május 28-i választáson, annak igazoláson kell átesni.

Sajnos, azt látjuk, hogy a rendelet értelmezése úgyszólván naponként változik. Egyáltalán tisztázatlan az a kérdés, hogy aki 1867 előtt született, annak van-e szüksége szülei okmányára és még számos ilyen tisztázatlan kérdés van. Az egyetlen konkrétum, hogy bizonyítványokat csak másolatban lehet beadni.

Amíg azonban a bejelentés csak 13-ig lehetséges, addig az igazolást, tehát az okiratok bemutatását a szavazás elnyerése végett egészen 28-ig meg lehet ejteni.

Ha valaki nem igazolja magát, ezért nem büntetik meg, azonban természetes, hogy minden polgárnak érdeke az, hogy szavazatával beleszólhasson az ország sorsának irányításába.

Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy az okiratokat nem szükséges bent hagyni és mindenkinek ki kell

adni az igazolást arról, hivatalos irat formájában, hogy a választáson szavazhat.

Időjósítás

Mérsékelt északi légáramlás, változó felhőzet, több helyen, főleg a délutáni órákban eső, zivatar. A hőmérséklet észak felől kissé süllyed.

OLASZORSZÁGBAN NEM ISZNAK TÖBBÉ KÁVÉT

Róma, május 10. A fasisztapárti főtitkárnak legutóbbi utasításában a következő szerepel: »A fasiszták és azok az emberek, akik a fasiszmus szervezeteiben működnek, ezentúl, vagy egyáltalán nem isznak kávét, vagy pedig kávéfogyasztásukat a minimumra csökkentik. Ilyen módon felelünk azoknak az országoknak, akik kávé fejében nem hajlandók olasz árukat vásárolni, hanem ehelyett aranyukat akarják.

Mózes nem volt zsidó?

London, május 11. Freud Zsigmond professzor, a pszichoanalízis atyja, mint ismeretes, tavaly néhány hónappal az »Anschluss« után elköltözött Bécsből és Angliában telepedett le, ahol fiánál lakik. Freud professzor most Hollandiában kiadta könyvét, melyben éveken át dolgozott még Bécsben, de amelyet a Dollfuss és Schuschnigg kormányok alatt nem mert kiadni, mert attól tartott, hogy az akkor uralmon lévő erősen katolikus irányzat megtorlásul az egész bécsi pszichoanalitikus iskolát megszüntette volna.

Freud professzor könyvének címe »Der Mann Moses und die Monotheistische Religion«. A világhírű tudós könyvében azt írja, hogy Mózes nem volt zsidó, hanem egyiptomi, aki tulajdonképpen Akhnaton faraónak — Tutankámén apósának — tiszta napimádó vallását vette át. Ebből az egyistenimádó egyiptomi vallásból keletkezett volna azután a zsidó vallás.

Freud professzor könyve nagy feltűnést keltett mindenütt annál is inkább, minthogy könyve előszavában, amelyet még a régi osztrák rezsim alatt írt, kijelentette, hogy ezt a munkáját csak halála után engedni kiadni.

OLVASTA?

Angliában Leicester parkjaiban külön kertészetet rendeznek be a vakok számára. E kertészetek virágágyaiban nem szép színtű, hanem különösen jó és erős illatú virágokat ültetnek.

Angliában — mint közöltük — megalakult az úgynevezett »Önkéntes Könnyű Halál« szövetség, amely első kudarca után most újból elhatározta, hogy újból a parlament elé terjeszti a gyógyíthatatlan betegek önkéntes és fájdalommentes kivégzésének megengedésétől szóló törvényjavaslatát. A szövetség a tisztújító közgyűlésen Bernard Shawt, a híres író választotta alelnökké, aki székfoglaló nyilatkozatában nagy lelkesedéssel védte a szövetség célját. »Lehetnek körülmények — mondta a nyolcvanhárom éves író — amelyek közt egyáltalán nem okos dolog túlsókáig ragaszkodni az élethez. En például már közeledek az aggkori elmeengességhez és mindinkább kezdem belátni, hogy nem kell az embernek túlsókáig élni.

Hajdusoboszlói Gambrinus étterem és szálló 13-án, szombaton megnyílik.

Kitűnő ételek, italok, különleges fajborok.

Pansió rendszer.

Jazz és cigányzene minden este.

Lelkes hangulatban, nagy siker jegyében zajlott le a leventék díszelőadása a Csokonai-színházban

A tankerületi főigazgató nagyszabású beszéde

A debreceni leventék a leventéintézmény 15. évének fennállása alkalmából csütörtökön este nagyszabású díszelőadást rendeztek a Csokonai színházban. A díszelőadáson ott volt Debrecen város polgári és katonai társadalmának színe java és a nézőteret teljesen megtöltötték az érdeklődők.

Kiss József főigazgató ünnepi beszéde

Mikor évezredekkel ezelőtt Ázsia pusztáiról, az Ural hegység és a Káspói környékről megindult keletről nyugat felé a népvándorlás, a tengereknél, az óceánnál megtorpant: eddig és nem tovább! A tengerekig jutott népek kelet felé védekeztek az utánu nyomulók, a megsemmisülés ellen. Ez a több, mint 2000 év előtt megkezdett harc szüntelenül, szakadatlanul folyik: nem elég nagy az ország, nem elég a föld és kincse.

Terjeszkedni szeretne minden nép, Európa kicsi lett a rajta élő népeknek. S ezzel el is dőlt Európa sorsa, tragédiája, örök háborús végezte.

Aki elolvassa Dawson: Európa születése című könyvét, borzadva láthatja, hogyan lötnék népmilliók más népek milliói ellen, hogyan semmisülnek meg népek és kultúrák.

Azóta, két évezred óta szakadatlanul tart Európában a népek harca. Ha egy pár évre itt-ott el is hallgat a harci zaj, érezzük a történelem levegőjén át, hogy itt még a béke is báború.

Ezen az örök háború földjén élünk mi is.

Több, mint ezer éve, hogy ide jöttünk, s azóta a mi sorsunk is harc. Harc a nyugatról felénk támadók ellen, küzdés és védekezés a keletről nyugatra törővéekkel szemben.

Ezen a földön egy évezred óta azért születtek magyar fiúk, hogy hazájukért vérük hulljon, azért éltek, dolgoztak, fáradtak nemzedékek nemzedékek után, hogy itt maradhassunk, itt élhessünk ezen a Kárpátok övezte drága földön, hogy megmaradhassunk magyarnak.

Ezen a földön örök háborúra kell felkészülni

Sorsunkat vállaljuk. Vállalunk kell, mert ez a vállalás az élet, a megtagadása a halál, a megsemmisülés. Sorsát nemzetünk meg nem tagadhatja, viselnünk kell e sorsot, mert ennek viselését történelmi és földrajzi örök kényszerítő hatalma szabta ránk.

Abrándozók és nagy szellemek megpróbálják Európa állandó békéjét megvalósítani. Népszöveget, Pán-európát terveznek. Hiába. Míg az okok fennállanak, nem fog sikerülni az általános európai béke. Ezek az okok pedig örökélttek.

Szomorú lemondás ez emberi szempontból, de nemzeti szemmel nézve nekünk nagy tanulsággal szolgálhat: ezen a földön örök háborúra kell felkészülnünk.

Reánk szörnyen igaz: si vis pacem, para bellum. Eppen ezért kötelességeink vannak nemzetünk védelmére és biztosítására. Erősebbé, műveltebbé

Hámori Ferenc karnagy vezényletével a levente fúvószenekar Erkel Bánk bácsi nyitányát játszotta nagy művészi kiforrottsággal igen nagy siker mellett. Utána Kiss József kir. tankerületi főigazgató lépett a színpadra és a következő ünnepi beszédét mondta:

Mennyi drága élet, mennyi vér hullt ezért a szent akaratért. De megmaradtunk s itt vagyunk. Keletről törökök és tatárok, szlávok és oláhok törtek és törnek felénk, nyugatról ezeréves régi szándékok szerettek volna életretet alkotni maguk számára hazánkból.

Mind idevággyik, mert látják, hogy a Kárpátok medencéjében az az ár, akító a Duna—Tisza tája, akító a síkság, akító az Alföld gazdag-sága.

A terméketlenebb területek népe ide képzelettel a gazdag Kánaánt, itt szeretné csillapítani éhségét és szomjúságát. Mégis itt vagyunk! Mi vagyunk itt az urak s azok is maradunk.

A hosszú századok harcában sokszor föllhöz vágott a sors. Sokszor azt hittük, hogy elvesztünk, de a nagy élni akarásunk, erők és bölcsességünk megtartott bennünket. Vitéz és államalkotó nép vagyunk! Különbek voltunk és vagyunk, mint azok, a népek, akik körüöttünk élnek.

Élünk és élni akarunk. Élünk itt a csonka határok között s élnek magyarok túl a határokon, hihetetlen szenvedések és megpróbáltatások közepette. Ebhez az élni akaráshoz erőf és bizalmat ad az ősi küldetésben vetett hitünk.

Az a meggyőződésünk, hogy bennünket az isteni rendelés helyezett el itt, az örök meg nem értés Európájának ebben a sarkában. A mi sorsunk sem más, mint Európa többi népeé: ez a sors az örök harc és küzdelem.

kell tennünk a nemzet tagjait. E földön nem élhet más, mint magyar. Olyan magyar, aki ismeri és átérzi nemzetének helyzetét, sorsproblémáit és életcélját, aki a nemzeti célok és eszmények érdekében áldozatokat tud hozni.

a nemzet fennmaradása, erősödése, terjeszkedése és önvédelme céljára. — ha kell — életét és vagyonát feláldozza.

Ilyen magyarok nevelése a nemzetnevelés feladata. Azé a nemzetnevelés, melyet akarva, nem akarva ma a nacionalizmusnak ebben a szédítő mérészségű korszakában minden nemzetnek el kell fogadnia nevelésének alapjául és vezérlő elvét.

Eleinte csak filozófusok és pedagógusok hirdették a nemzetnevelés szükségességét. Ma már az államférfiak is nemzetnevelők. Vagy nem nemzetnevelés-e Mussolini, Hitler és Cham-

berlain minden tette és meggyilatkozása? Gróf Teleki Pál miniszterelnök mondta ismételten:

»A nemzetet, mint az egyes embereket, nevelni kell.

Es az ő megnyilatkozásai is mindig nagy nemzetnevelő hatásúak.

— Vagy nem a legcsodálatosabb nemzetnevelő-e vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, kinek bátorsága és bölcsessége magasan kiemelkedő egyéni és közlele minden magyar előtt ragyogó példája a kötelességtudó és áldozatos magyar életnek.

A magyar nemzet különösen nehéz földrajzi és politikai helyzetben él. Neki nemcsak gazdasági aggodalmi vannak más nemzetek előreförésével szemben. Nem gyarmataiért részket, mint az angol, nem aranyát és jövedelmét, mint a francia, nem több kenyereket és több levegőt kér, mint a német és az olasz.

A magyar nemzet ezen a helyen, ezekben a történelmi időkben életét, létét kockáztatja és védi azok

Képzett és munkás magyarokra van szükség

Nekünk puritán lelkű magyarokra van szükségünk, akik tiszták lélekből és gondolkodásban. Szilárdak hazaszeretletükben, megingathatatlanok Istenben való hitükben.

Nekünk öntudatos és okos, képzett és munkás magyarokra van szükségünk, akik a földből, iparunkból és kereskedésünkkel a legnagyobb értékeket termelik ki.

Nekünk olyan magyarokra van szükségünk, akik egymásnak szerető testvérei, legyűlölet és támogatói, akik között nincs más különbség, csak tudásuk és képességük, de akiket összeforraszt a közös sors ismerete és az édesháza szeretete.

Itt ezen a helyen, ahol élünk és ahol élnünk kell, csak akkor lesz biztos és legyőzhetetlen nemzeti életünk, ha mindannyjaink egyggyé tudunk forrni érzésben és gondolkodásban.

Nemzeti célkitűzésekben és azok megvalósításában.

Mindezek ápolása és nevelése már akkor meg kell, hogy kezdődjék, amikor a gyermek megszületik, a csecsemővédelem és a zöldkeresztek révén. Folytatódik az óvodákban és az iskolákban. A nemzet fiainak nyelvi-terdrése az elemi iskola után nem ta-

ellen, akiknek térképe nyugattól a Dunáig, keletről a Tiszáig, délről Budapestig tolja ki országuk vágott határait.

— Bűn volna fejünket strucc módjára a homokba dugni és nem látni meg, mi forr körülöttünk. Hiszen az volt a Trianon előtti Magyarország legnagyobb bűne, hogy nem fedték fel előttünk nemzetközi helyzetünket, hogy álmobzsongattak bennünket mesékkel és csak Trianon szörnyű valósága, második Mohácsa ébresztett a döbbenetes katasztrófára. Ilyennek többé nem szabad megtörténni.

Nekünk nem kell mások országa, kincse, hegye és folyója, de nem kell Ady Endre új mohácsa sem, mert egy új Mohács örök sirunk lehet. Nekünk csak az kell, ami a miénk volt, ami egyggyé tesz megint természet- és történelem által egynek rendelt Nagy-Magyarországot.

— Ennek elérésére, da még a ma meglévőnek biztosítására is nagy átfogó nemzetvédelmi berendezésre van szükségünk. Ezeknek a nemzetvédelmi berendezkedéseknek nemcsak katonai jellegűeknek kell lenniök, hanem olyanoknak, melyek a magyar ifjú testét és lelkét fejlesztik, emelik gazdasági és kultúráis nívóját.

Nekünk erőstestű, egészséges és edzett magyarokra van szükségünk, akik spártaiak módjára társják a fáradságot és a szenvedést, akiknek lépteit alatt dübörögjön a föld.

ul tovább. A nagyobb községekben, városokban még polgári iskolába jár, s aztán magára maradna 12—15 éves korában.

Magára maradna, nevelő és irángító nélkül, akkor, amikor a sors a legnehezebb, amikor a legtöbb nyugtalanító kérdés él lelkében, amikor a legtöbb változásan esik át.

Ezt az ifjuságunkra legveszedelmesebb kort hídalja át a magyar leventéintézmény. A régi törvény szerint levente minden ifjú 12 éves kortól 18 éves korig, ha nem jár közép- vagy középfokú iskolákba. Az új honvédelmi törvény szerint 12 éves kortól egészen katonai kiképzésig minden magyar fiú levente, akkor is, ha iskolai tanulmányokat folytat.

A leventéintézmény tanítja meg az iskolába nem járó, sokszor a családtól is elszakadt magyar fiúkat testi és lelki tisztaságra, ápolja, irángítja életüket, védi őket minden káros befolyástól, elősegíti férfitá érésüket.

Előkészíti a magyar fiúkat áldozatos életük nagy szent kötelességére, a magyar vitézi életre, a magyar honvédségre.

— Nekünk kétmillió magyar kato-

V i g s z i n h á z

A cári Oroszország összeomlása!

A leghatalmasabb, és legizgalmasabb világfilm!

A Szebasztopol páncélos

Dráma az orosz ellenforradalomból. — Főszereplők: Camilla Horn — Theodor Loos — Fritz Kampers. Bemutató ma!

na kell. De a katonává kiképzés nem akkor kezdődik, mikor beöltöznék a mundurba.

Magyarországnak egymillió leventéje van

— A levente-intézmény megalapításával megelőztünk sok más népet, az olaszt és németet is. Ma Magyarországon közel egy millió levente van. Debrecenben több, mint hat ezer. A most elmúlt napok mutatták meg, hogy igazunk volt. Az alig kiképzett honvédek csodálatos teljesítménye dobogtatta meg a magyar szíveket. Szinte hallottuk lépteik döngését, láttuk előnyomulásukat a Kárpátok hóval lepett, égi nyúló bérci között.

Jutott-e eszedbe, magyar testvérem, hogy a magyar leventék jártak ott, az ő lépéseikre figyeltünk, az ő daluktól visszahangzott a lelünk?

Magamtól nem mertem volna ezt mondani, ha azóta katonai kiválóságaink nem állapítják meg, hogy a honvédség ragyogó teljesítményei a katonaságot megelőző levente-kiképzés következményei voltak.

A leventét már nem kell rendre, fegyelemre, menetelésre, a fegyver használatra tanítani. Kész katoná. A hadsereg csak beállítja őt szervezetébe, begyakorolja tennedinek végzésére.

— Ezeknek a magyar fiúknak, a debreceni leventéknek egy csoportja jelenik meg ma is! Előttünk. Vasárnap megismétlik a mai előadást. Júnus 4-én délután pedig a nagyerdei Stadionban testnevelési bemutatót tartanak. Meg akarják mutatni, mit tudnak. Nehéz, fáradságos munka eredményei ezek az előadások. Ha nem is teljesen lökéletesek, de jók és szépek.

Rá akarják terelni a figyelmet arra is, hogy hány tehetséges öszerő él ezek között a fiúk között. Az egyik gépet szerkeszt, a másik arcképet fest, a harmadik nagyszerűen muzsikál és énekel.

— Szépen mutatják, hogy a magyar faj milyen tehetséges. Sok közöttük az

Akkor már késő lenne. A magyar fiú már magyar katona legyen akkor, amikor járni tanul.

ezermester, a nagyszerű eszű, kiváló gondolkodó. Megtanul a magyar mindent. Emlékeztetek Karin Michaelis dán írónő megállapítására:

a legboldogabb nép a dán, a legtehetségesebb a magyar. A levente-intézmény vigyázz rá, hogy ezek a tehetségek el ne kullódjanak.

— Ezzel a mai előadással a leventék hálójukat akarják kifejezni jötevőik iránt is. Elsősorban a magyar sorsproblémák megértője, nemes Debrecen város és polgármestere iránt, tanácsnokai iránt, akik fáradságot és áldozatot nem kímélve támogatják a levente-intézményt. Legújában is új leventeházzal, egyenruhakkal, felszereléssel.

Van még egy másik oka is a mai előadásnak. A debreceni leventék néhány csapatát fel szeretnék vinni a Kárpátalja hegyei, fenyői közé, hogy szívják tele magukat a hegyi levegő ózonnjával, hogy megismerjék a Kárpátok bércit, hogy lássák, mit jelentenek nekünk ezek a hegyek.

Hogy ismerjék és szeressék meg a jólelkű rutén népet. Hogy lássa, megismerje és megszeresse őket is a visszalért Kárpátalja ifjúsága.

— Ezekből az elgondolásokból született meg a mai előadás. Arra kérem a mélyen tisztelt ünnepelő közönséget, fogadjon olyan szívesen, amilyennel azt a rendezők és szereplők nyújtják. Ne keressen bennük tökéletességet. Ne bírálja szigorúan.

Olyan ez az előadás, mint egy magyar mézeskalácsív. Nincs aranyértéke, de aki adja, annak kincs. Aki kapja, annak örök emlék és vallomás.

Az van erre a szívre is ráírva, ami minden mézeskalács szíven rajta van: *szív adja szívnek.* Fogadják hát jólünk kedvesen.

— De ezen a mai napon és a mai előadáson túl arra kérek mindenkit. — Szeressék a leventéket, lássák bennük a magyar testvért, a magyar jövőt. Ha zászlók alatt, gyalogmenetben, löháton vagy kerékpáron elvonulnak mellettünk, nézzük őket simogató, szerető szemmel.

Ma még játék ez az elvonulás, lehet hogy holnap kemény valóság.

Nagy érdeklődés kísérte a leventék előadását

Kiss József tankerületi főigazgató nagy tetszéstől kísért ünnepi beszéde után a levente vonásoknak Brahms Magyar táncát adta elő, majd Mohácsi Zoltán énekelt kuruc és irredenta dalokat a levente cigányzenekar kísérete mellett. A leventék mindkét számban nagy sikert arattak. A díszelőadás egyik kiemelkedő száma a zenés puskaropogó gyakorlat volt. Egy díszszakaszk gyakorlatozott zenezóra kifogástalan összhangban és nagyszerű betanításban. Utána a levente énekkar Sándor Gyula karnagy dirigálást mellett magyar nép- és mitalokat adott elő nagy siker mellett.

Az énekkar szereplése után kis szünet következett, majd a levente fúvószenekar Borsai M. Magyar ábrándját játszotta el kifogástalanul. A közönség percekig ünnepelte a levente zenészeket. Dr. Batogh Sándorné egyetemi testnevelési tanárnő betanításában a DEAC női torna szakosztályának táncbemutatója következett ezután. A Lengyelországot is megjárta DEAC hölgytornászok szemképrázató és lelket gyönyörködtető táncbemutatója megérdemelt sikert aratott és a lelkes közönség hosszas tapssal juttatta kifejezésre tetszését.

Ezután került sor Nemes Haefner Zsigmond nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos „Táborlázó” című egy felvonásos színdarabjának előadására. Az irredenta színdarab főszerepében P. Kovács Irén, Puszkás Ferenc, Diene József és Zombor Imre tudásának legjavát adta és játékukkal valósággal magukkal ragadták a közönséget. —

gy lesz. Ma még dal, holnap aggyú-dörgés és puskaropogás.

— Szerető, bátorító szemmel nézzük őket, gondoljanak arra, hogy Isten segítségével ezek a magyar lépések fognak hangzani Eperjes és Nagyvárad, Szabadka és Kolozsvár utcáin, ezek a magyar leventék fogják diadalmasan a csonka határokon túra vinni a magyar trikolt.

Észak szobrát Rákóczi Imre, Fehér Ilia és Tóth Sándor, Kelet szobrát Szabó József és Budai Sándor, Dél szobrát Nagy József és Kovács Manci, Nyugat szobrát Urui Sándor és Moldovai Gyula alakították kiváló művészi érzékkel. A darabban előforduló toborzót Zóny Gyula, Kovács Miklós és Márton Gyula és 12 levente táncolta.

A darabban szereplő személyek a színjátszásnak olyan magas fokát érték el, hogy ezt senki sem várta a leventéktől. Az előadás után a közönség hosszú ideig lelkesen tapsolta a szereplőket. A műsor befejezéséül Vitányi László ének- és zenekari kíséret mellett „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország-ot énekelte Sándor Gyula vezénylete mellett.

A díszelőadás keretében a debreceni leventék bebizonyították, hogy nemcsak jó katonák, hanem ezen felül a művészettel is foglalkoznak és igen tehetségesek vannak közöttük. Az előadást május 14-én délelőtt 11 órai kezdettel megismétlik a Csokonai Színházban.

— Akiknél a szükséges testmozgás hiányzik és ezért szokványos székrekedés, megzavart gyomormozgás és teljes étvágytalanság esete áll fenn, ugyanakkor reggelenként felkeléskor egyegy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez egy régi óta bevált háziszor, amely lényegesen hozzájárulhat ezen rendellenességek megszüntetéséhez. Kérdezze meg orvosát.

Hurrá! Világrekord!

Írta: Braun Curt. Fordította: Vécsey Leó.

(57)

A svéd futó vette át a vezetést. És vele együtt a világhírű finn bajnok is gyorsította a tempót. Hannes közvetlenül maradt mögöttük és a sarkában futott a néger. Az első kör végén Tilden megnevezte a stopperórát. Az idő jó volt, ugyanolyan, mint a próbafutásoknál.

A második körben már néhányan lemaradtak. Nem bírták a gyilkos iramot. A svéd és a két finn futó majdnem egymás mellett futott, közvetlenül mögöttük még mindig Hannes és utána a néger.

A második kör vége felé a finn valamivel megelőzte a svédet. A közönség még mindig hallgat és lélegzetvisszafolyta figyelni a futókat.

Egyszer halk morajlás áramlik végig a tribünökön. A néger előret.

Hannes egy pillanat századrészére visszafordítja a fejét és látja, hogy a néger most már erősebb tempót diktál. Már mellette van. A finn vissza is fordul. Ebben a pillanatban a néger már melléje kerül, megelőzi és átveszi a vezetést. Feltartóztatlanul fut, gépies és egyenletes lépésekkel, mint a jól beszabályozott motor.

Közvetlenül a néger mögött, aki valósággal repül a pályán.

A tribünökön a zúgó moraj egyre hangosabb és fenyegetőbb. Köröskörül a Stadionban már tombol a közönség... Mindenki felugrál a helyéről, ordít és örvöng. A levegőt valósággal megreszketteti több mint százezer ember tomboló üvöltése. Tilden Hannes még mindig a néger mögött jár, a fekete bajnok minden szemmel látható erőfeszítése ellenére sem növekszik ez a távolság közöttük.

Két világ véksőgik feszített küzdelme ez: a feketék és a fehérek között folyik a harc...

A néger bajnok most idegesen hátrapillant. Nyilvánvalóan ingerli és bosszanja ez a lerázhatatlan versenytárs... Még erősebb tempót diktál, de Hannes is bírja.

— Tovább! Mindig csak előre.

A kétezer métert lefutották és Hannes már nem is nézi a stopperjét, nem törődik többé az idővel, csak a fekete óriást látja maga előtt, ahhoz igazodik és minden megfeszített akaratával azon van, hogy a néget megelőzze.

A harmadik ezer méterben már csaknem egymás mellett futnak. A közönség béméből, a levegő reng az ordítástól és Hannes szinte aragadhaja a győzelmet a néger futóbajnoktól... De mégis! Tilden Hannes követi, valósággal a sarkában van. Akármilyen tempót diktál a fekete futó, a német bajnok a nyomában tud maradni.

— Isten tudja, hol maradnak mögöttünk a többiek! — villant át Tilden agyán. De nem törődik ezzel, sohasem érdekelte a mögötte lévő világ... Csak előre, mindig előre! Es fut, fut tovább, egyene-

sen előre, bele a kék levegőbe. Kezd, meggyorsítja már jóelőre a tempót és minden erejét és érzését, minden legkisebb gondolatrezgését a futásra összpontosítja.

A néger finis azonban késik. Tilden Hannes már eléri a fekete ellenfelet és már mellette fut. Egészen mellette, pontosan egy vonalban vele!... Hannes azonban már nem tud örülni ennek, nem is törődik vele, szinte azt is elfelejti, hogy versenyben szalad... Csak két villámszárnyn száguldó lába viszi előre, feltartóztatlanul és diadalmasan, — anélkül, hogy félig már eszméletlen tudata ezt felfogni képes lenne. Lábai alatt szinte hullámszik a föld, mint a nyugtalan tenger. Tilden Hannes szeméi előtt összefolyik s elsőfétül minden s ő csak rohan, rohan tovább, mint aki esztét veszítette. Tovább, tovább...

Egyszerre két izmos ismerős kar kapja és öleli át. Hannes megtorpan örvöngő futásában és lerogy a före. Elnyulik a pázsiton és messzeséges messze érez magát minden földi dolgot, magát az életet is... Körülötte emberek táncolnak, ugrálnak és tombolnak... felségítik, talpraállítják, a kezét rázzák.

Végül a tréner hangja téríti magához. A jó öreg Johnny könnyesen ölelgeti és az örömtől fuldokló hangon kiáltja:

— Győztünk, Hannes, győztünk!... De hogyan? Világrekord!

A tribünök ordítása egyetlen gígáski, boldog üvöltésbe olvad össze:

— Hurrá! Világrekord..

(Folytatjuk.)

GYÁS

Bodnár Jud...
temetése péntek...
kor lesz közte...
ref. szertartás...
u. 88. szám.

Pusztai tem...
Id. Szabó M...
metése péntek...
lesz köztemet...
kása: Dész u.

Pusztai tem...
Nagy Sándor...
ciselő 75 éves...
metése péntek...
lesz köztemet...
kat. szertartá...
ucca 39. szám

Pusztai tem...
MEGHÍVÓ.
Székelyvárt...
rendes közgyű...
21-én délelött...
Bethlen uca 3...
helyiségében ta...
részenvevését...
igazgatóság...
igazgatóság és...
tése az 1938. é...
üzleti mérleg...
megállapítása...
nyereség felosz...
mentvény meg...
felügyelőség...
gatóság és fel...
tisztelődíjának...
igazgatóság és...
választása, 6...
ban lévő igazg...
illetményeinek...
évre. 7. Az al...
(közgyűlés me...
állapítása, rend...
hívásának esete...
közvetlenül); 1...
lés összehívási...
s) módosítás...
leget, eredmé...
bizottsági jele...
részvénytársas...
leti órák alatt...
t. részvényes...
alapszabálysze...
kivánják, felh...
nyekiket a hoz...
együtt a közgy...
rom nappal a...
tár Debrecenb...
szef út 16.)...
Mérleg: 1938...
ingatlan, gé...
310.973.90, pe...
adások: P 1...
148.100.—, öss...
Teher: részbe...
tartalékok: P...
200.356.30, be...
P 40.624.80...
11.043.80, tis...
4.896.61, ny...
sen: P 654.383...
Veszteség: gyá...
ségek: P 442.1...
vetelések: P...
gyon 1938. é...
sége: P 16.280...
összesen: P...
gyártási eredn...
reségáthozat a...
összesen: P 4...
1938. decembe...
Mekvizsgálta...
felügyelőbizot...
Az Atlanti...
mért legnagy...
tették meg...
részén, a...
tengeri mér...
han mért m...
Atlanti Óce...
legnagyobb...
volt. A fő...
megmért tel...
des Óceánba...
tesz ki.

GYÁSZROVAT

Bodnár Judit 2 hetes gyermek temetése pénteken délután 3 órakor lesz köztemetői IV. teremből ref. szertartással. Lakása: Homok u. 88. szám.

Pusztai temetkezési intézet.

Id. Szabó Miklós ref. 72 éves temetése pénteken délután 4 órakor lesz köztemetői IV. teremből. Lakása: Dés u. 4.

Pusztai temetkezési intézet.

Nagy Sándor ny. pénzügyi tisztviselő 75 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz köztemetői II-B. teremből rómkat. szertartással. Lakása: Kigyó ucca 39. szám.

Pusztai temetkezési intézet.

MEGHÍVÓ. A Zerkowitz Textilművek Részvénytársaság 1938. évi XXXII. rendes közgyűlését 1939. évi május hó 21-én délelőtt 11 órakor Debrecenben, Bethlen ucca 32. szám alatti hivatalos helyiségében tartja, amelyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az igazgatóság. — Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1938. üzletéről. 2. Az 1938. üzletvéli mérleg és eredmény számla megállapítása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában. 3. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére. 4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság 1938. évi tiszteletdíjának megállapítása. 5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása. 6. A szolgálati alkalmazásban lévő igazgatósági tagok szolgálati illetményeinek megállapítása az 1939. évre. 7. Az alapszabályok 11. §-ának (közgyűlés megtartási helyének megállapítása, rendkívüli közgyűlés összehívásának esetei; a közgyűlési meghívó közzététele); 14. §-ának (új közgyűlés összehívási módjának megállapítása) módosítása. Figyelmeztetés: A mérleg, eredmény számlát és felügyelőbizottsági jelentést a részvényesek a részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetik. Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen alapszabályszerű jogukat gyakorolni kívánják, felhívhatják, hogy részvényeiket a hozzátartozó szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legalább három nappal az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben debreceni (Ferenc József út 16.) cégnél helyezték letétbe. Mérleg: 1938. december 31. Vagyon: ingatlan, gép és berendezés: P 310.973.90, pénzkészletek: P 20.640.85, adóok: P 174.668.93, készletek: P 148.100.—, összesen: P 654.383.68. — Teher: részvénytöke: P 200.000.—, tartalékok: P 184.639.72, hitelezők: P 200.356.30, beruházási hozzájárulás: P 40.624.80, átmeneti tételek: P 11.043.80, tisztviselői segélyalap: P 4.896.61, nyereség: P 12.822.45, összesen: P 654.383.68. — Eredmény számla. Vesztés: gyártási és üzletviteli költségek: P 442.153.24, behajthatatlan követelések: P 2.982.05, beruházott vagyon 1938. évi elhasználódási vesztése: P 16.280.30, nyereség P 12.822.45, összesen: P 474.238.04. — Nyereség: gyártási eredmény: P 464.505.62, nyereségáthozat az 1937. évről: P 9.732.42, összesen: P 474.238.04. — Debrecen, 1938. december 31-én. Az igazgatóság. Mkvizsgálta és helyesnek találta a felügyelőbizottság.

Az Atlanti Óceán eddig megmért legnagyobb mélységét állapították meg a kairói tenger egyik részén, a Kisantilláktól hatvan tengeri mérföldnyire. A legújabbban mért mélység 9560 méter. Az Atlanti Óceánnak eddig ismert legnagyobb mélysége 8288 méter volt. A föld eddig legnagyobb megmért tengermélysége a Csendes Óceánban van és 10.623 métert tesz ki.

Az amerikai partok bombázása már nem tartozik a lehetetlenségek közé

Páris, május 11. Amerika nagyarányú légi felfegyverkezésével foglalkozva, Paul Audinet francia szakértő egy francia folyóiratban felveti a kérdést: német, olasz és japán repülőgépek bombázhatják-e Amerikát? A cikkíró ezzel kapcsolatban érdekes tényleget közöl, amely feltűnteti, hogy Amerika bombázására Európából induló repülőgépeknek milyen utat kell megtenni. Így

egy repülőgép, amely Berlinben felszáll, tizennégy óra alatt érkezik Newyork fölé. Az a repülőgép, amely Rómából indul el, tizenöt óra és harminc perc múlva érkezik Washington fölé.

Sanghaiból tizenkilenc és félóra alatt lehet San Franciscot elérni. Hongkongból huszonhárom óra alatt, Tokióból tizenhat és Pekingből tizenkilenc óra alatt. Abban az esetben, ha német, vagy olasz repülőgépek sikerülne Délamerika földjén leszállni, onnan a következő idő alatt érkezhetnének el az Egyesült Államok területére: Valparaisból Los Angelesbe tizenkilenc óra, Buenos Airesből New-Orleansba tizenhat óra alatt. — A cikkíró feltételezi, hogy

a repülőgépeknek óránként ötszáz kilométert kell megtenni.

Miután még ilyen gyorsjáratú repülőgépeket nem szerkesztettek, Amerika bombázására elindult repülőgépek nem 16, 19 stb. óra alatt, hanem 32, 38 stb. óra alatt érkezhetnének Amerika fölé, úgy, hogy egyelőre erről az oldalról nem fenyegeti veszély.

Akkor mégis — kérdezi a cikkíró — mire való az az óriási fegyverkezés és mit céloznak vele? — Paul Audinet a kérdésre így válaszol:

— Az amerikai partok bombázása ma már nem tartozik a lehetetlenségek közé. Három feltevés merült fel:

1. Amerika bombázása Európából, vagy Ázsiából elindult repülőgépek által. A fentiekben kimutattam, hogy ez az eshetőség egyelőre még a legvalószínűtlenebb.

2. Amerika bombázása olyan repülőgépek részéről, amelyek Amerikának az Egyesült Államokon kívül fekvő pontjairól szállottak fel.

3. Amerika bombázása olyan repülőgépek által, amelyeket repülőgép-anyaahajón szállítanak az amerikai partok közelébe, vagy amelyek a Csendes- és Atlanti-óceánon létesített ellenséges támaszpontoktól szállottak fel.

A második lehetőség foglalkoztatja legjobban az amerikai katonai köröket, akik erősen szomorúak azzal a befolyással, amelyet Németország, Japán és Olaszország Mexikóban, Kolumbiában, Salvador és Equador középamerikai köztársaságokban szereznek.

Ugyancsak számolnak a repülőgép-anyaahajóról felszálló repülőgépek támadásával is.

Az amerikai szenátusban Arnold tábornok, az amerikai hadi aviatika főnöke kijelentette, hogy Németország körülbelül 1700 olyan repülőgéppel rendelkezik, amelyek Nyugat-Afrika partjairól felszállva eljuthatnának Dél-Amerikába és onnan a Zöld fok szigeteinek fel-

használásával az Egyesült Államokba.

A tábornok kijelentette azt is, hogy a németek csak Dél-Amerikán keresztül támadhatnák meg az Egyesült Államokat, mert Dél-Amerikában sokan rokonszenveznek velük, úgyhogy ott hangárokat és támaszpontokat létesíthetnének és uralhatnák Dél-Amerika egy részét.

Csütörtökön délig 232 zsidó választópolgárt igazoltak

A zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatban a zsidó választópolgárok igazolni kell választójogosultságukat. Az igazolások a

— Mindebből az következik — mondotta Arnold tábornok — hogy Amerika nyugalmi korszakának vége van.

Az idők módosították a távol-ságokat, amelyek mindennap még jobban összehúzódnak.

Louis A. Johnson, a hadügyminiszteri hivatal tagja, így támasztotta alá Arnold kijelentését:

— Amerikának kilencezer új repülőgépre van szüksége.

Amerika már megkezdte három-ezer repülőgép építését, azonkívül a parlament 525 millió dollárt szavazott meg a légiflotta további megerősítésére. Amerika lázas iramban fegyverkezik.

A Monroe-ely megbukott.

városházán történnek és csütörtökön délig Debrecenben 232 zsidó választópolgár választójogát igazolták.

A lengyel köztársaság elnökének köszönete Csonka Ferenc debreceni lakosnak

Részletesen beszámoltunk arról, — hogy Debrecenben Csonka Ferenc, Ferenc József út 58. szám alatti lakos kis revíziós zászlócskák készítésével foglalkozik és ezeknek a kis zászlócskáknak igen nagy sikere van az egész országban, különösen a kerékpárosok és autósok körében. Csonka Ferenc legutóbb egy művészi kivitelű nemzeti színű zászlócskát készített, melyet elküldött a lengyel köztársasági elnöknek. Miután a lengyel köztársasági elnök a zászlócskát megkapta, a budapesti lengyel követet a következő sorok közlésére kérte fel:

Uram! A lengyel köztársaság Elnöke megbízott, hogy Önnek legszívesebben köszönetét fejezzem ki az Ön leveléért, valamint a magyar nemzeti zászlócskéért, amelyet Ön szíves volt

részére megküldeni. Aláírás: L. Onorski, budapesti lengyel követ.

Április 30-án, amikor a lengyel úrvezetők első csoportja Debrecenben járt, Csonka Ferenc a lengyeleknek megvetelre ajánlotta a Revíziós zászlócskát, sőt erre az alkalomra „Eljen Horthy Miklósnak” felírással új zászlócskát is készített. A lengyel úrvezetők az összes zászlókat megvásárolták Csonka Ferencnél és a rendes áron felül még a legnagyobb tiltakozás ellenére, felülfizetést is adtak. Amikor Csonka Ferenc a kis Revíziós zászlókat el akarta helyezni a lengyel autókra, a lengyel úrvezetők a lengyel lobogó mellé tették a magyar nemzeti színű zászlót, úgyhogy amikor hazafelé mentek, a két nemzet zászlóját egymás mellett lobogtatta a szél Uzsoknál

Súlyos antiszemita zavargások törtek ki Pozsonyban

Uccán, kávéházakban, mozikban verik a zsidókat

Pozsony, május 11. Tiso szlovák miniszterelnök Nyitra nagy beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy a szlovákok igazságosan és békésen akarnak együtt élni más nemzetiségű polgártársaikkal, de csak addig, amíg ezek lojálisan viselkednek a szlovák állammal szemben.

Hlinka-gárdisták Pozsonyban teljesen szétrombolták a zsidó kivándorlási irodát. Szlovák fiatalok járják be a kávéházakat és távozásra kényszerítették a zsidókat.

Sidor Károly volt szlovák miniszter népszerűsége nőttön nőtt Szlovákiában.

A szlovákok követelik, hogy térjen vissza a pozsonyi kormányba.

Ezt a követelést legutóbb a Hlinka-gárda eperjesi népgyűlésén hangoztatták különösen.

Kedden este ismét antiszemita tüntetések és zsidóverések voltak Pozsonyban. Egy nagyobb csoport fiatalok végigjárta a belváros utcáit és a zsidókülsejű járókelőket megtámadták és megverték. — A kávéházakból és a mozikból a vendégeket kidobták.

Prága, május 11. Az A-Zet a zsidókérdésnek a cseh-morva védnök-

ségben való megoldásáról valószínűnek tartja, hogy a kérdést a kormánynak egy keretrendeletre fogja ideiglenesen szabályozni, amíg a végleges rendelkezéseket meghozzák. Annyi bizonyos, hogy

a zsidóságot a közigazgatásból és a köztisztviselők közül teljesen kizárják. Az orvosi és az ügyvédi karban csak numerus clausus lesz és bizonyos mértékben a gazdasági tevékenységet is lehetővé teszik a zsidók részére.

Az államelnöknek jogában lesz bizonyos kivételeket tenni. A zsidótulajdonban lévő üzemeket árja kezelésbe veszik.

A HLINKA-GÁRDA TAGJAI KEJUTAZÁSOKRA HASZNÁLJÁK AZ ÁLLAMI AUTÓKAT

Pozsony, május 11. A Nastup bírálat tárgyává teszi az állami gépkocsiknak magánutakra való felhasználását. Megállapítja a lap, hogy a Hlinka-gárdisták a szolgálati időre rendelkezésükre bocsátott autók rendszerint hölgyek társaságában kirándulásokat tesznek. A fiatal tisztviselők az esti órákban is használják magánutakra az állami gépkocsikat és utukhoz állami benzint használnak.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Arany angyal«, Piac uca 50. »Reménység«, Csapó uca 22. »Bocskay«, Cegléd uca 22. »Hungária«, Vargakert, Szoboszlai u. 4. sz.

Regényhősök

Egy angol író teleplezi mindnyájunk kedvenc regényhősét, gyermekkorunk bálványát, Robinson Cruzoet, akiről azt állítja, hogy kalandjai, élményei, viszonytársai, amelyeket Defoe Daniél írt le halhatatlan könyvében, pontosan fedik a valóságot, csak éppen a jó Robinson Cruzo jellemével van egy kis baj, mert hősnünk, bálványunk, nemzedékek ifjúságának eszményképe egyáltalában nem volt az a derék, jószívű és kegyes férfiú, akinek őt a regényben megismertük. »Hát aztán?« — szeretné az ember odavetni ennek az angol írónak. Nem vagyunk mi arra kíváncsiak, sohasem is voltunk, hogy hívták Robinsonunkat igazi nevén és ha most, az angol író elárulta, hogy tulajdonképpen Selkirknek hívták Juan Fernandez szigetén ezt a világhírű remetéjét, tudomásul vesszük, de egy pillanat múlva már el is felejtjük: mi közünk hozzá? Robinson nekünk csak az marad, aki volt, a néha Selkirk pedig nyugodjék továbbra is békében a feledésben, az egyiknek éppúgy nincs köze a másikhoz, mint nekünk nincs ahhoz az egyikhez, aki a másik halhatatlanságát bitorolja. Igenis, bitorolja, mert sohasem a modell él örökké, hanem a remekmű, amelyet róla mintáztak, legyen ez kép, szobor, vagy regény. Mindig úgy érezzük, mintha valamitől meg akarnának fosztani, amikor egy-egy kedves hősről vagy regényhősömről lerántják a leplet és kádján örömmel jelentik ki: nem igaz, hogy olyan volt, amilyennek a költő leírta, mert épp az ellenkezője volt. Mindezt az illúzióablás, ez a romantikarombolás? Nem elég eszményünköt rabol meg az élet, nem elég bálványunk dől romba, néha egyik pillanatról a másikra, még a regényhősöinket is el akarja tőlünk venni a mai élet könnyörtelen józansága és rideg tárgyilagosága? A regényhősben úgysem az embert csodáljuk, hanem azt a felsőbbrendű lényt, akihez hasonlítani szeretnénk...

— **Új cseh tolmács Debrecenben.** Az igazságügyminiszter Schilla Ernőt a debreceni kir. törvényszékhez a cseh nyelvre állandó tolmácsként kinevezte. Az új tolmács Horváth Miklós központi irodáján lakik.

x **Schuller festőmester lakását** Hatvan uca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

Az előző évek nagy arányú ünnepségeit is felülmúlja az idei Anyák Napja programja

Az előző években hatszáz-hatszázötven védnökasszony örködött az Anyák Napja sikere fölött. Most majdnem megegyezően annyi, egyezkedően százötven nőből álló védnőkönki kar biztosítja az anyáknapi sikert. Ez a hatalmas létszámemelkedés is azt mutatja, hogy mind többen és többen értékelik meg ennek a nagyszerű napnak a célját és fontosságát. Ez a hatalmas nagy védnőkönki tábor, élén a hadtestparancsnok, a püspök, a főispán és a polgármester nevel, szívük minden szeretetével és a tőlük megszokott agilitással igyekeznek minél többeket megnyerni ennek a nemzeti szempontból is igen fontos célt szolgáló megmozdulásnak.

E mögött a hatalmas védnőkönki tábor mögött a középiskolák igazgatói és tanárai, az elemi iskolák igazgatói és tanítói, a leánykörök vezetői és tagjai az ügyet teljesen magukéva tevő agilitással terjesztik az anyáknapi jelvényeket és levelezőlapokat. Ezek az apró, csinos, művirág-jelvények és levelezőlapokon keresztül, az előző évekhez viszonyítva, szintén néhány ezerrel több embert keresztül jut kifejezésre az Anyák Napja diadal.

Az egész napot betöltő programban kora reggeltől késő estig a társadalom minden korú és rangú tagja megtalálhatja az éppen neki szóló ünnepély valamelyikén keresztül az édesanyák felé áradó szeretetet és melegséget. Délelőtt ifjúsági és katona istentiszteleten felekezeti szerint és a délelőtti templomi istentiszteleten is az édesanyák iránti szeretet fog zengeni az Isten Igéjén keresztül a templomi gyülekezetek

— **Az Iparoskör tagjainak és a férfiszabóiparosok figyelmébe!** — Közljük az Iparoskör tagjaival s a férfiszabó iparosokkal, hogy Nádudvari Dezső férfiszabó, az Iparoskör régi lelkes tagja váratlanul elhunyt. Temetése folyó hó 12-én, pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Felkérjük tagjainkat, hogy elhunyt tagunk végtisztességtételén minél számbanban megjelenjen szíveskedjenek. Az Iparoskör Elnöksége.

— **Külön adja ezentúl kotta- és kézimunka mellékletét a Színházi Magazin.** A Színházi Magazin kedves és ötletes pályázata az »Egynapig milliomos« egyre nagyobb hullámokat vet. Jobbnál jobb feleletek érkeznek be a feltejt kérdésre és a Magazin olvasóközönsége a lehetőségeken minden változatát kiaknázza. Ismételtjük: a legjobb válasz szerzőjének pót és minden költségét a Színházi Magazin viseli. A legújabb számában a verseny állásáról pontos tájékoztatás olvasható. Az elmúlt hét két nagy eseményiről számol be a Színházi Magazin új száma írásban és képből. Az egyik a gyermeknap, ahol Budapest egész előkelő hölgytársadalma felvonult kis vendégeik érdekében a kormányzó Ófömlétségével az élén. A másik pedig Colonna herceg látogatása Budapestben. Ignác Rózsa új Párisi Magazin irt, míg a lap vezérelke Patkó Györgynek a Belvárosi Színház új igazgatójának tollából származik. Az Ember tragédiájának kamaraelőadása Kassán került először színre, erről az előadásról, valamint a hét többi eseményeiről változatos és kedves képes riportokban számolnak be a lap munkatársai. A szokott gazdag terjedelemben megjelent száma ára, gyermeklappal együtt 60 fill.

felé. A református templomokban tartandó délutáni vallásos ünnepélyeken vidékről felkért és meghívott vendég-szónokok fogják hirdetni az igét. Déliben 12—1 óráig a Déry-téren a m. kir. Bocskay István 11. Hajdú-érezd zenekara nagy gondnal összeállított pompás műsora fog Anyák Napi ténzenét adni. Az elemi iskolás gyermekek részére a Meteor moziban alkalmi film-előadás lesz, melyre a gyermekek a megértő igazgatók és tanérok segítségével vannak beszerveve. Az ünnepségek bezárója és mintegy koronája lesz a Vármegyeháza dísztermében tartandó magasnívójú előadást, melynek szónokai: dr. Bacsó Jenő egyetemi rektor, dr. Kettesy Aladár egyetemi tanár, a szemészeti klinika igazgatója és Fux Antal, a fiú felső kereskedelmi iskola igazgatója. Közreműködnek a műsoron énekcsapattal Galáffy né Hóór-Tempis Erzsébet énekművésznő, hegedűszámmal Buzsák Gábor hegedűművész, városi zeneiskolai tanárok. A zongorakíséretet Szabó Emil zongoraművész, városi zeneiskolai tanár látja el. Szavalt: Szabó Dániel IV. éves hittanhangoló és a Debreceni Városi Dalárda nyitó és záró énekek szerepét.

Ebből a gondos szervezésből is láthatjuk, hogy az Anyák Napját rendező KIE-en semmi nem mulik a sikert illetően s hisszük, hogy Debrecen egész társadalmá tekintetre és társadalmi osztályra való tekintet nélkül olyan támogató szeretettel kapcsolódik be az ünneplésbe, mint ahogy azt az Anyák Napja célja és fontossága megérdemli.

— **A Debreceni Jótékony Nőegylet közgyűlését** május 13-án, szombaton délután öt órakor tartja Arvaházában (Magóss György tér 10. szám), melyre a tagokat meghívja az elnökség.

— **Ismertető előadás a Szegedi Ipari Vásárról.** Imárr tizenegyszer rendezik meg Szegeden a Szegedi Ipari Vásárt, amely hatalmas méretű és nemcsak Szeged, de a Dévidék iparosságának művészi ipari termékeit mutatja be. A szegedi vásár kétszázötvennél a vidéki vásárok között a legelső és a legnívósabb. Az idei vásár — mint a vásár vezetősége jelenti — méreteiben és a kiállítási anyag gazdagságában felülmúlja az eddigi évek vásárait, amely kétszázötvennél látványosságot jelent a Szegedre érkező közönség számára. De a kiállítási anyagon kívül egyéb látványossága is lesz a vásárnak, így az árvízi »királycsónak«, amely mindmáig megantulajdonban van és kiállítva nem volt. Ezen a csónakon tekintette meg I. Ferenc József és kísérete a romvárost az árvíz idején. A vásárnak külön közvetítő rádióállomása lesz s a vásárcsarnok pompás tetőteraszán naponkénti táncot rendeznek a nagyközönség minél kellemesebb szórakoztatása érdekében.

A szegedi vásár az idén szerencsés látogatóinak vásárfia ajándékot ad, — amely izléses csomagolásban szegedi specialitásokat tartalmaz mintegy 25.— pengő értékben. A vásárról Rainer Ferenc, a kereskedelmi és iparkamara, az ipartestület elnöke, ismertető előadást tart, amelyet a stúdió 25-én este 9 órai kezdettel iktatott programjába. A vásárra május 31-től június 13-ig félárú vasúti jeggyel lehet Szegedre utazni. Minden irányú felvilágosítást a vásárral kapcsolatosan készséggel nyújt a vásár szegedi, Horváth Mihály uca 3. szám alatti központi irodája, telefon: 14-15. és a budapesti központi iroda, Teréz körút 7., telefon: 111—111.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!**

Rádióműsor

Péntek, május 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. — Utána: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: »Egészségügyi munkásvédelem.« (Felolvasás). — 10.45: »A hivatlan vendég.« (Felolvasás). — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli hangverseny. — 12.10: Rendőrzenekar. — Közben kb. 12.40: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, víz-állásjelentés. — 13.30: Budai György cigányzenekara muzsikál. — 14.30: Hírek. — 14.45: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. — 16.15: »A gyermek a gyermekért.« Közvetítés egy belvárosi iskolából. Beszél: Filótlás Lili. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.10: A rádió szalonzenekarának műsora. — 18.05: »Nyári nap a Felvidéken.« (Felolvasás hanglemezekkel). — 18.45: »Holland körúton.« (Felolvasás). — 19.15: Hírek. — 19.25: Az Operaház előadásának ismertetése. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. »Falstaff.« Vigopéra 3 felvonásban. — I. felv. után kb. 20.10: Hírek. — II. felv. után kb. 21.10: Hírek. — Előadás után kb. 22.20: Időjárás jelentés. — 22.25: Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál. Közben kb. 2.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 23.30: Tánccselezés. — 20: Hírek.

BUDAPEST II. 18.15: Gyorsirótanfolyam. — 18.55: Hanglemezek. — 20: Hírek. — 20.20: Budapest szudétánmet krónikása. »Palóczy Edgár előadása Schams Ferencről. — 20.50: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. — 22: Időjárásjelentés.

— **Szükszorosulásokban és az ezekkel járó felfúvódásban, lézési zavarnál, szívdobogásban, szédülésnél és fülzúgásban** a belek működését egy-két pohár természetes »Ferenc József« keserű vizet csakhamar elrendezi, a gyomorélesztést előmozdítja, a vérkeringést felfrissíti s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

— **Zsidó istentiszteletek.** A statusquo ante hitközség templomaiban az istentiszteletek folyó hó 12-től 19-ig: Péntek este a Deák Ferenc utcában 6 óra 55 perckor, a Kápolnási utcában 7 óra 10 perckor, szombat reggel mindkét templomban 7, délelőtt az ifjúsági a Kápolnási utcában negyed 10, délelőtt a Deák Ferenc utcában fél 11, délután ifjúsági a Kápolnási utcában fél 4, a felnőtteknek mindkét templomban 5, este 7 óra 55 perckor. Köznap mindkét templomban reggel negyed 7, este 7 óra 40 perckor. Jajm kippir kótajn csütörtökön a Kápolnási utcában déliben 12, a Deák Ferenc utcában negyed 8 órakor. A péntek este hirdett hitközségi elnöki Deák Ferenc utcában elmarad. — Rabbiság.

x **A debreceni városi Zeneiskola gyermekkara** f. hó 18-án, áldozócsütörtökön délután fél 7 órakor rendezi előadását a Zeneiskola dísztermében. Előadásra kerül a »Szépen szóló szülő«. Magyar énekes mesejáték. Székely népmeséből és népi dallamokból feldolgozta: Elefánthy Sándor. Hangszerelte: Szabó Emil. A műsoron kórusok, népi játékokon kívül még bemutatkozik a Zeneiskola furulya (blockflöte) együttese. Bemutatásra kerül Szabó Emil erre az alkalomra írt furulya szvitje is.

— **A Pesti Tőzsde új számában** gróf Khuen Héderváry Károly, Ordódy János, Bingert János, dr. Lukács Ödön, Nemes Antal, dr. Puky Árpád, dr. Kovalóczy Rezső, dr. Tóth László, Endrődy Béla és mások írtak cikkeket. Kitérni információk, osztalék, tőzse hírek, gabonatőzse hírek információk stb. egészítik ki a kitünően sikerült 16 oldalas új számot.

x **Romantikus hang** Zeneiskolában. A V iskola május hó 12-én este 8 órakor rendezi növendékeivel Chopin, Schubert, Brahms, műveiből összeállított nyét. Ingyenes jegyek tők a Zeneiskola titkáiban naponta délelőtt 9 után 3—6-ig. Vár u. 1. 23-96.)

— **Bulgária a százéves** Szófiából jelentik: Bulgária már közudomást — zik a százéves emberek Ujabb hivatalos kimutatás gáriában él az egész világ százévesnél idősebb aggmillió lakosra itt 426 szá sebb ember jut, míg a má álló Kolumbiában már csu liában 140, Svédországban országban kettő, Svájcba százéves, vagy ennél is id jut egy millió lakosra. A tiban ez az arányszám még

— **A cseh nemzeti zsinagógákban tartja** teit. Prágából jelenti nemzeti egyháznak a zsidó veti kapcsolatai mindinkának. Kladno, Rakovník és környéki városok például több cseh vidéki városban jött létre a cseh nemzeti zsidó hitközségek között közös használatáról. A egyház ezeken a helyeken ként a zsinagógákban tart teleteit.

— **Újabb robbantás** Liverpoolban. Londonb A robbantási kísérletek nem szüntek meg. Liverp izalmat keltett, hogy az ladában 45 robbanóhüvely csütörtökre virradó éjszaki postás, aki a postaladákba tette a leveleket az egyik 45. robbanóhüvelyt talált. Nyomozás azonnal megind ideig azonban semmiféle nem találtak arra, hogyan veszedelmes robbanóhüvely ladába. A rendőrségi szak a robbanóhüvelyek felrobb hatatlanul súlyos károkat na elé.

— **Lopások.** Szász Bercsényi uca 47. száz asszony panaszt tett a mert pincelakásának al meretlen tettes loptatta függőnyt. — Kovács A a nyulastelepi dohánnya hagyta kerékpárját, tettes ellopta a gépet. A keresi a rendőrség.

— **Óriásigly a Pyre** Párisból jelentik: A Pyren litólag ismét óskori sző fel. Francia parasztasszony gyöngyvirágot szedtek az ben, egy több méter hossz riasztott meg. Az asszony megrémültek a szörnyeteg koltozva rohantak le a fal sem merészkednek többé a lébe. A falu férfi lakói rábbak vadászexpedíció s óriásiglyk kézrekerítésére, mát sem találták. Ez nem hogy a Pyreneusok környé régi kipusztult állatfajok Eülfőösen a múlt század tett gyakran hallani ilyen megjelentéséről. 1892-ben plébanost rémített meg egy ugyanebben az évben per rasztót óriásiglyó támadól a vidéken. Komoly francia azon a véleményen vannak neusok földalatti tavaiban leg ma is élnek olyan óri amelyek másutt még az jelenése előtt kipusztultak

— **Vásároljon a FÜ** UJSÁG-ban hirdető cé

D3 B4 C4 A4 A5 B6 A6 D3 C6 A5 B6 A6

Kelet való

»Az MLSz május tőkön felvidéki városokban válogatottjai, valamint játszanak barátságos után a keleti ker tőkön teljes bajnok tanak le az amat

A Bocskay Debsai csütörtökön dé tartottak két kapván vezetésével. DEAC játékosai mert Hajdu is cse edzést tartott és Bocskaynak. Az ed kay nyerte meg 7

Kertes — Nádas Pocsay, Békési — Pásztoi, Sándor. V azonban vasárnapitk.

NEM VALTOZ AZ SBTC E

A DVSC csütörtök két kanás edzést, a

Tihaméri vezet pest mérkőzést, A sorsolt NB bajnok a következő játé tők ki: Ferencvá Majorszky, Bud Bíró, Phöbus—Zu Szürketaxi—Szolt Bocskay—Ujpesti

biraja es a játé tiltotta a játéktól, go pénzbüntetés enyhítő körülmé tettel az ítélet v függesztették.

Lovas vezet mérkőzést. Az NB jában a varnáj zésekre a követ ket küldtek ki: I

pénteken a jug össze erejét. A v

x Romantikus hangverseny a Zeneiskolában. A Városi Zeneiskola május hó 12-én, pénteken este 8 órakor rendező akadémista növendékeivel Chopin, Schumann, Schubert, Brahms, Lalo, Ernst műveiből összeállított hangversenyét. Ingyenes jegyek igényelhetők a Zeneiskola titkári hivatalában naponta délelőtt 9—ig és délután 3—6-ig. Vár u. 1 sz. (Telefon: 23-96.)

— Bulgária a százévesek hazája. Szófiából jelentik: Bulgáriát — mint ez már köztudomású — joggal nevezik a százéves emberek hazájának. — Ujabb hivatalos kimutatás szerint Bulgáriában él az egész világon a legtöbb százévesnél idősebb agastyán. Egy millió lakosra itt 426 százévesnél idősebb ember jut, míg a második helyen álló Kolumbiában már csak 311. Braziliában 140, Svédországban 65, Németországban kettő, Svájcban csak egy százéves, vagy ennél is idősebb ember jut egy millió lakosra. A többi államokban ez az arányszám még kisebb.

— A cseh nemzeti egyház a zsinagógákban tartja istentiszteleteit. Prágából jelentik: A cseh nemzeti egyháznak a zsidósággal felvett kapcsolatai mindinkább kimélyülnek. Kladno, Rakovník és más prágakörnyéki városok példáját követve több cseh vidéki városban megegyezés jött létre a cseh nemzeti egyház és a zsidó hitközségek között a zsinagógák közös használatáról. A cseh nemzeti egyház ezeken a helyeken vasárnaponként a zsinagógákban tartja istentiszteleteit.

— Ujabb robbantási kísérletek Liverpoolban. Londonból jelentik: A robbantási kísérletek még mindig nem szüntek meg. Liverpoolban nagy izgalmat keltett, hogy az egyik postaládában 45 robbanóhüvelyt találtak. A csütörtökre virradó éjszaka az egyik postás, aki a postaládákból összegyűjtötte a leveleket az egyik postaládában 45 robbanóhüvelyt talált. A rendőri nyomozás azonnal megindult, mindeközben azonban semmiféle támpontot nem találtak arra, hogyan kerültek a vézdelmes robbanóhüvelyek a postaládába. A rendőrségi szakértők szerint a robbanóhüvelyek felrobbanása beláthatatlanul súlyos károkat idézett volna elő.

— Lopások. Szászi Gáborné, Bercsényi uca 47. szám alatt lakó asszony panaszt tett a rendőrségen, mert pincelakásának ablakáról ismeretlen tettes ellopta a csipkefüggönyt. — Kovács Antal kocsis a nyulastelepi dohányáruda előtt hagyta kerékpárját. Ismeretlen tettes ellopta a gépet. A tolvajokat keresi a rendőrség.

— Óriásgyík a Pyreneusokban. Párisból jelentik: A Pyreneusokban állítólag ismét őskori szörnyek tüntek fel. Francia parasztságonyokat, akik gyöngyvirágot szedtek az ossuni erdőben, egy több méter hosszú óriásgyík riasztott meg. Az asszonyok annyira megrémültek a szörnyetegtől, hogy sikoltozva rohantak le a faluba és azóta sem merészkednek többé az erdő közelébe. A falu férfi lakói közül a bátrabbak vadászexpedíciót szerveztek az óriásgyík kézrekerítésére, de már nyomát sem találták. Ez nem az első eset, hogy a Pyreneusok környékén különös régi kipusztult állatfajok tüntek fel. Különösen a múlt század végén lehetett gyakran hallani ilyen szörnyetegek megjelenéséről. 1892-ben egy falusi plébánost rémített meg egy óriásgyík, ugyanebben az évben pedig egy paraszti óriásgyík támadott meg ezen a vidéken. Komoly francia tudósok is azon a véleményen vannak, hogy Pyreneusok földalatti tavaiban valószínűleg ma is élnek olyan óriási hullók, amelyek másutt még az ember megjelenése előtt kipusztultak a földön.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

SPORT

Kelet válogatottját összeállították Ungvár ellen

Az MLSz május 18-án, áldozócsütörtökön felvidéki napot rendez és a felvidéki városokban az egyes alosztályok válogatottjai, valamint az NB csapatok játszanak barátságos mérkőzést. Múltán a keleti kerületben áldozócsütörtökön teljes bajnoki forduló bonyolítanak le az amatőrök, Ungváron Debrecen válogatott csapata fog szerepelni. A debreceni válogatottat csütörtökön este állították össze. A csapatot a DVSC NBB és a DEAC játékosai alkotják. A csapat a következő:

Kovács DEAC — Antal, Kézi — Nyiznyik, Kántor, Papp — Bihari II., Bobák, Heruádi DEAC, Bihari I., Nagy I. Tartalék: Leveles.

Ungvár jó csapatot tud kiállítani, mert Ungváron több csapat van. — A debreceni válogatott ellen az ungvári csapatot valószínűleg a Rusj SK, UAC, UMTE és az UKMSC-ből állítják össze. Ungváron nagy érdeklődéssel várják a debreceni válogatott szereplését.

Bizonytalan a Bocskay balszárnya az Ujpest ellen

A Bocskay Debrecenben élő játékosai csütörtökön délután a DEAC ellen tartottak két kapus edzést Palotás István vezetésével. — A csapat három DEAC játékosal kellett kiegészíteni, mert Hajdu is csak könnyű kondíció-edzést tartott és több sérültje van a Bocskaynak. Az edzőmérkőzést a Bocskay nyerte még 7:3 arányban Kristóf (2), Palotás (2), Leveles (2) és Veres góljával.

Az edzésen a játékosok elég jól mozogtak, de az Ujpest elleni csapatot nem lehetett összeállítani, mert több játékos sérült és nem lehet tudni, hogy ki gyógyul fel vasárnapig. Valószínűleg ez a csapat játszik az Ujpest ellen:

Kertes — Nádas, Janzó — Elek-Pocsay, Békési — Markos, Kristóf, Pásztoi, Sándor, Veres. Az összeállítás azonban vasárnapig még megváltozhatik.

NEM VALTOZTAT A DVSC AZ SBTC ELLEN SEM

A DVSC csütörtökön délután tartotta két kapus edzését, amelyen a játékosok egészen jól mozogtak. Az edzés után Keviczky Rudolf edző a következő csapatot állította össze az SBTC ellen:

Keskeny — Radics, Antal — Nagy II., Kántor, Papp — Kézi, Szabó, Bihari I., Drab, Nagy I.

Sportnapló

Tihaméri vezeti a Bocskay-Ujpest mérkőzést. A vasárnapra ki-sorsolt NB bajnoki mérkőzésekre a következő játékosokat küldték ki: Ferencváros—Elektromos: Majorszky, Budafok—Hungária: Biró, Phóbus—Zuglói SE: Lehel, Szürketaxi—Szolnoki MAV: Klein Bocskay—Ujpest: Tihaméri, Salgótarjáni SE—Kispest: Rubint. Jászberényit két hétre eltiltották a játéktól, de az ítéletet felfüggesztették. Vasárnap a Ferencváros—Szolnoki MAV mérkőzésen a játékosok Jászberényit feleselés miatt kiállították. Az ügyel most foglalkozott az NB fegyelmi egyes-bírája és a játékos két hétre eltiltotta a játéktól, valamint 40 pengő pénzbüntetéssel súlytotta. Az enyhítő körülményekre való tekintettel az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

Lovás vezeti az SBTC-DVSC mérkőzést. Az NBB keleti csoportjában a havarnapi bajnoki mérkőzésekre a következő játékosokat küldték ki: DIMÁVAG—Váci SE: Adorján, SBTC-DVSC: Lovas, MÁVAG—Szentlőrinc: Vas, Váci Reménység—Pereces: Plas, SZAK—Török: Ujvári, WMFC—Mezőtúr: Gellért, FTC—CSMO-VE: Gombos.

Cochet állítja össze a magyar DC csapatot. A magyar DC csapat pénteken a jugoszlávokkal mérí össze erejét. A válogatást Cochet

végzi és a jugoszlávok ellen valószínűleg az Asbóth, Dallos dr egyes és a Gábori—Csikós pár játszik.

Mérkőzés nélkül maradt Debrecen vasárnapra. Múltán a Bocskay az Ujpesttel szemben feladta pályaválasztóját Debrecen mérkőzés nélkül maradt vasárnapra, mert a DVSC NBB csapata Salgótarjánban játszik bajnoki mérkőzést. Az amatőrök közül a DMTE Nyiregyháza a NYETVE-vel a DVSC II. Nyirbátorban a Bathory SE-vel játszik bajnoki mérkőzést a DEAC pedig pihen. Így Debrecenben csak a DEAC II.—DMTE II. másodosztályú amatőr-bajnoki mérkőzést játszik le.

Kijelölték a Felvidéki Kupa játékosait. A vasárnap sorra kerülő Felvidéki Kupa mérkőzésekre a következő játékosokat küldték ki Munkács MSE—UMTE Ferenczi, Ungvár: RUSJ—BETC Dobrovolszky, UKMSC—CsSE: Györffy, Várpálánka: V. Turul—UAC: Weinberger dr. Hír szerint a BFTC a visszalépés gondolatával foglalkozik és így a Rusj—BFTC mérkőzés megtartása bizonytalan.

Braziliában hölgyek vezetik a labdarugó mérkőzéseket. Braziliában érdekes újítást vezettek be a labdarugásban. Már hónapok óta hölgyek vezetik a bajnoki mérkőzéseket. Erre az újításra azért volt szükség, mert a tüzesvérű brazil szurkolók minden mérkőzés után megverték a játékosokat. A szövetség három hónapra kérésztül angol játékosokat alkalmazott, de három hónap után az angol játékosok is brazil kollegáik sorsára jutottak. A szövetség végső kétségbeesésében a hölgyek részére rendezett játékos-tanfolyamot. Ennek az újításnak nagy sikere volt, mert a hölgy játékosokat senki sem szidja, de nem is verik meg őket. Hír szerint Európában a leftek is azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a hölgyeket képzik át játékosokká. Legutóbb egy ismert nevű lett hölgy atléta letette a játékosok vizsgát és premierje nagyszerűen sikerült.

A DMTE játékosai pénteken fél óráról edzést tartanak a DTE pályán. Feltétlen megjelenést kér az ügyvezető elnök.

Szombaton, május 13-án rendezik meg a MOTESz Keleti Kerülete a: 1939 évi kerületi női egyéni és csapatbajnokságokat a DTE Magoss György tér 9. szám alatti tornacsarnokában délután 3 órai kezdettel. A kiváló debreceni hölgytornászok most mutatják be, egy év alatt mennyit lehet fejlődni tudásban. A versenyt városzerle igen nagy érdeklődés kíséri.

Áldozócsütörtökön, május 18-án rendezik meg a DTE Debrecen város 1939 évi asztali teniszbajnokságát a Magoss

György tér 9. szám alatti tornacsarnokában. A nevezések dr Kiss Gábor főtitkár címére május 13-ig küldendők. A verseny iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik nemcsak Debrecenben, hanem az ország többi részében is. A kiváló debreceni asztali teniszjátékosok küzdelemre fogják kényszeríteni az ország legjobbait is.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A színházi iroda jelenti:

Ma este tünnepi előadás keretében

Timár Ila

és

Tanay Emil

vendégjátékával

Kék mazur

a legszebb zenéjű Lehár-operett

Gyönyörű zene!

Romantika!

Elbűvölő táncszámok!

Szombaton és vasárnap este is:

Kék mazur

20-án délután fél 4 órakor

»Karszemélyzet jutalomjátéka«.

Ha még nem látta, okvetlen nézze meg a szezon legkacagatottabb vígjátékát a Csokonai-színházban:

Mondj igazat

Délutáni mérsékelt helyérek!

KÖZGAZDASÁG

EGYENETLEN
A KÉSZÁRUIAC

Rozs: júniusra: 14.23, 14.05, zárlat 14.07—14.08.

Tengeri: májusra: 17.15; júliusra: 17.65, 17.57, zárlat 17.60—17.61; augusztusra: 17.86, 17.83, zárlat 17.85—17.86.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.20—20.65, 78 kg-os 20.40—20.85, 79 kg-os 20.60—21.05, 80 kg-os 20.70—21.15.

Rozs: 14.55—15.10.
Takarmányrépa: elsőrendű 18.00—18.45.

Zab: elsőrendű 22.50—22.65, középminőségű 22.30—22.40.

Tengeri: tiszántúli 16.75—16.85.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

összfelhajtása 3759 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 946 darab. A vásár irányzata élénk.

Árak: uradalmi zsírsertés páronkint 340 kg-on felül 102—103.75, szedett-sertés I. 96—101, kivételesen 103, III. 73—86, angol sonkasertés II. 78—91, exportzsír márkázott 149 fillér kilogramonkint.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK:

Angol font 16—16.20. — Dínár 6—7.50 (500 és 5000 din. címletek kiv.). USA dollár 340.90—344.90 — Francia frank 9.00—9.20. — Leu 2.60—3.45. — Lira 16.90—17.90. — Svájci frank 76.65—77.55.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETÉS CEJEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSATT

**Debreceni Helyi Vasút.
HIRDETMÉNY.**

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy az 1939 évi május hó 15-től kezdődő érvényességgel új autóbussz-menetrendet léptetünk életbe. Az új autóbussz-menetrend a régi menetrendtől az alábbiakban tér el:

1. Debrecen—Berettyóújfalú között közlekedő 112. sz. járat, amely eddig Debrecenből 19.15 órakor indult és 20.26 órakor érkezett Berettyóújfaluba, 1939 május hó 15-től kezdődően Debrecenből 19.30 órakor indul és 20.41 órakor érkezik Berettyóújfaluba.

2. A Berettyóújfalú—Debrecen között közlekedő 101. számú járat, mely eddig 6.25 órakor indult Berettyóújfaluból, és 7.38 órakor érkezett Debrecenbe, 1939 évi május hó 15-től kezdődően 6.20 órakor indul Berettyóújfaluból és 7.31 órakor érkezik meg Debrecenbe.

3. A Földes—Debrecen között közlekedő 501 sz. járat, amely eddig 6.10 órakor indult Földesről és 7.27 órakor érkezett Debrecenbe, az 1939 évi

május hó 15-től kezdődően 6 órakor indul Földesről és 7.14 órakor érkezik Debrecenbe.

Debrecen, 1939 május 11.
Az üzemeltetőség.

**Debreceni Helyi Vasút.
H/M. 2174/939.****HIRDETMÉNY**

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 14-től, vasárnaptól kezdve próbaképen további intézkedésig a Máv. p. u.—Nagyterdei vonalon 5 percenként közlekedő villamoskocsik közül 8 ó 15 perctől kezdve az „1” irányt jelző számmal ellátott kocsik a Vilmos császár köruton át az Egyetemi Klinikák felé, a „2” irányt jelző számmal ellátott kocsik pedig a Nagyterdei Vigadó felé a Városi Uszoda bejáratáig fognak közlekedni. Reggel a kivonulástól 8 ó 15 p-ig minden villamosvonalat „1” iránytjelző számmal ellátva, a Vilmos császár köruton át fog közlekedni.

Ezen időponttól kezdve a Városi

Uszoda feltételes megállóhelyet újból életbe léptetjük.

Az üzemeltetőség.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. utazóközönséget értesíteni, hogy a Debrecen—Nyirbátori HEV vasúton a vonatok, folyó évi május hó 15-től az alábbi menetrend szerint fognak közlekedni:

Debrecen MÁV eljöttéről indul:

2. sz. sínautó vonat naponta 5.50 órakor Nyirbátorba érkezik 7.40 órakor, 4. sz. sínautó vonat naponta 12.15 órakor, Nyirbátorba érkezik 13.55 órakor, 8. sz. sínautó vonat naponta 16.43 órakor, Nyirbátorba érkezik 18.25 órakor, 6. sz. sínautó vonat naponta 18.55 órakor, Nyirbátorba érkezik 20.37 órakor, 14. sz. vegyesvonal naponta 14.00 órakor, Nyirbátorba érkezik 17.12 órakor, 12. sz. vegyesvonal csak csütörtökön 4.12 órakor, Nyirbátorba érkezik 7.25 órakor.

Nyirbátor állomásról indul:
7. sz. sínautó vonat naponta 6.25

órákor, Debrecenbe érkezik 8.05 órákor, 1. sz. sínautó vonat naponta 8.26 órákor, Debrecenbe érkezik 10.06 órákor, 3. sz. sínautó vonat naponta 14.35 órákor, Debrecenbe érkezik 16.18 órákor, 5. sz. sínautó vonat naponta 18.50 órákor, Debrecenbe érkezik 20.30 órákor, 11. sz. vegyesvonal naponta 3.45 órákor, Debrecenbe érkezik 6.57 órákor, 13. sz. vegyesvonal, csak csütörtökön 14.48 órákor, Debrecenbe érkezik 17.50 órákor.

A Debrecen—Nyirbátori HEV Üzemeltetősége.

**Debreceni Helyi Vasút.
HIRDETMÉNY**

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 14-től, vasárnaptól kezdve próbaképen további intézkedésig minden vasárnap a Csapó ucca —Köztemetői vonalon délelőtt 9 ó 36 perctől kezdve az összes kocsik közvetlen a Köztemetőig fognak közlekedni

Az üzemeltetőség.

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZÁNTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Házasság**Intelligens**

özvegy nőül menne józan-életű szerényen nyugdíjazott, vagy jobb iparoshoz. Megélhetésünkhöz némi-leg én is hozzájárulnék. Leveleket a kiadóhivatalba 50 éves jellegre.

1023

Levelezés**Megnyilt**

a Bagolyvár gyönyörű kertje. Csupa hangulat.

Szólókaró

hasított akából, minden méretben házhoz szállítva is kapható Vágó József tűzifa kereskedésében — Margit-fürdő mellett. — Telefon: 10-24.

Betöltendő állás**Mindenes**

fiú vagy leány felvéteik, Uri szabóság, Miklós u. 2.

1027

Segédányok

és varrótanuló lány varrodába azonnalra felvéteik. Széchenyi u. 25., varroda.

1025

Kiadó lakás**Egy**

udvari szoba, ahol főzni lehet, gyermektelen zsidónak kiadó. Megnézni lehet 10—11-ig. Cím a kiadóban.

1026

Bútorozott

szoba azonnalra kiadó, — Püspöki palota V. lépcső, I. em. 31.

940

I. emeleti

2 szoba, előszoba, irodának, rendelőnek kiválóan alkalmas, bérbeadó azonnalra is. Ferenc József út 69. Ullmann.

1022

Négyoszobás,
modern lakás kiadó, Széchenyi u. 23. Érdeklődni Alföldi Takaréknál. 85

Teljesen

különbejárattú csinosan bútorozott szoba parkirozott udvarban kiadó. Nyaralóknak is nagyon jó Péterfia ucca 48., hátul az udvarban, keresztépület.

985

Eladás**Antik**

vitrin, konyhaberendezés, varrógép, szalagarnitúra, sezlon, ebédőszekrény, börgarnitúra, puldmérleg, mákdaráló eladó, Dégenfeld tér 6.

486

Cserkészfelszerelés,

körgallér, meleg öltöny, erősebb termetre, egészen új, eladó. István út 49. sz.

1001

Új,

használt varrógépek, kerékpárok előnyös árban, alkatrészek minden géphez, javítások jótállással Eisenberger, Csapó 101.

537

Üzletberendezés,

modern galériával, csigalépcsővel, cukorkautletnek vagy illatszertárnak is kiválóan alkalmas, Piac u. 38., házfelügyelőnél.

920

Rádió

2+1 csöves egybeépítve 200 métertől 2000 méterig olcsón eladó, Miklós u. 8. Keresztépület.

695

Rádió,

két pentodás, 2+1 csöves, rövid-, közép- és hosszuhullám, dinamikus hangszóróval olcsón eladó. — Miklós u. 8., keresztépület.

923

Rádió

és villanyserelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. — Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek.

1109

Vétel**Veszek**

és eladok mindenféle bútort, varrógépet, irodaberendezést, ingóságot, Csapó u. 16., keresztépületben.

2996

Schöberl-ágyat,

használtat vennék. Cím a kiadóban.

982

Ajánlat**Orosz**

úrú női gyógycipő specialista cipőszalonját Royal épület, Menetjegyirodával szembe, helyezte.

823

Tükörgyártás,

üvegesizolás, foncsorozások jótállással, fürdőszoba, előszoba tükrök Sipkovitsnál, Nagyvárad u. 15. Telefon: 22-96.

1015

Akar Ön

jó olcsó cipőt? Keresse fel Nagy cipőüzletét. Divatcipők nagy választékban, Dégenfeld tér 11. Tiszapalota.

843

Százás

Jawa, Csepel segédmotor, 350 Raleigh, 175 AKD, 600 Indian oldalkocsis eladó, bérbeadó. Király, Hunyadi ucca 2. Royalnál.

1014

Értesítés.

A Hullaház vendéglő éttermi Timár u. 31. Összejövetelek, bankettek rendezésére legalkalmasabbak. Jó konyha, fajbörök, cigányzene. Tulajdonos Kovács József vendéglős.

539

Kártyamunkát

előnyösen, garancia mellett vállal Major, Péterfia u. 26.

980

Óra-

ékszerkészítés, javítás. — Aranyért, zálogjegyet rendkívül magas árat fizet Pollák Endre, Piac u. 8. (Wacha vegytisztítóval).

921

Olcsó

hő- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc ucca 3.

3877

Kifakult

ruháit divatszínre festi. Szarazon vegyileg tisztít Konec, Péterfia u. 30., Szt. Anna u. 2.

995

Lujza

fűzőszalonját áthelyezte Arany János u. 6. alá.

945

Költözködéskor

villanykörtéit átcsereleljük 110 voltból 220 voltúra és fordítva. Rossz égőt becsukmítjuk. Vagyonmentő, Hunyadi ucca 18.

824

Drótkerítések,

drótfonatok, ágyasodronyok, kerti vasbútorok, vaságycak, mosdók, állófogasok készülnek Ottónál Rákóczi u. 13.

524

Olcsó

kerékpárgummi 3.90, kerékpárjavítások jótállással, Karsay műszerész, Károly Ferenc József út 1. szám.

825

Alkalmi

torták és mézes torták készítését felelősséggel vállalom. Ugyanott szemfelzedést, harisnyatálalást: 3 párból 2 párat készítek. Herskovitsné, Jókai u. 44.

474

Szebbnél

szebb tavaszi és nyári újdonságok, Maradéküzlet, Dégenfeld tér 11. (Király fűszerüzlet oldalán.)

850

Gyümölcs és csemegetüzetmet a Hungária palotából

69. sz. alá

(megyeházzal szemben) helyezem át. Kérem a n. é. közönség további szíves pártfogását

Weisz Olga

Női kabátot

Vágótól,

Férfi raglánt

Vágótól,

Csapó ucca 10. szám. 578

Illatszert,

piperecikkek állandó nagy raktára, Adam illatszertár, Csapó u. 58. (Régi illatszertár helyiség.)

844

Zománcozott

és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban, — Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat becserelek.

536

Ellátás**Hungária pensió**

Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle**Mindennemű**

varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatálalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg ucca 22., kislakás.

273

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomtatás: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

VÁ
Ne a hata

Nag kesedéssel

„Pro amom
sze a város

Öry István...
— Igen tiszt...
— Hungária pensió...
— En anna...
— Körülbel...
— En anna...
— Körülbel...

M